

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.12.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ АИКБ, БСК, КРИБ И ССИ С ПИСМО ВЪВ ВРЪЗКА С ПРОЦЕДУРАТА ЗА ПРЕБОРЯВАНЕ НА РАБОТОДАТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската стопанска камара, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България и Съюзът за стопанска инициатива изпратиха [писмо](#) до министър-председателя на РБ Бойко Борисов, заместник-председателя на РБ и председател на НСТС Марияна Николова и министъра на труда и социалната политика Деница Сачева, във връзка с процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

В хода на процедурата за признаване на представителност (Обн. ДВ. Брой 10, 04.02.2020 г., стр. 47) Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи, а именно такива по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания. С това сдружението-кандидат БРАИТ е абсолютно недопустимо за признаване по процедурата.

Повече информация и изложените факти ще намерите по-долу в [пълния текст](#) на писмото:

ДО

Г-Н БОЙКО БОРИСОВ,
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-ЖА МАРИЯНА НИКОЛОВА,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НСТС И ЗАМЕСТИК ПРЕДСЕДАТЕЛ НА МС

ДО

Г-ЖА ДЕНИЦА САЧЕВА,
МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Относно: процедура за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (Обн. ДВ. Брой 10, 04.02.2020 г., стр. 47).

**УВАЖЕМИ Г-Н БОРИСОВ,
УВАЖАЕМА Г-ЖО НИКОЛОВА,
УВАЖАЕМА Г-ЖО САЧЕВА,**

В хода на процедурата за признаване на представителност (Обн. ДВ. Брой 10, 04.02.2020 г., стр. 47) Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (Комисията) установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи, а именно такива по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания.

Съгласно чл. 49 от Кодекса на труда синдикалните организации и организациите на работодателите придобиват качеството на юридическо лице след вписването им в регистър на синдикални и работодателски организации към съответния окръжен съд по седалището им. Няма законова пречка организация, претендираща да е синдикална или работодателска да бъде вписана от съответния съд. В конкретния случай това означава, че БРАИТ или не смята себе си за работодателска организация, или не разполага с компетентността да поиска вписването си като такава. И двете хипотези имат еднакъв резултат – **според българското законодателство БРАИТ не е работодателска организация.**

Констатираното несъответствие със законовите изисквания представлява **непреодолима обективна пречка за признаването на кандидатстващата организация за представителна, обратното е грубо нарушение на действащото българско законодателство** – Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

Налице е и друга абсолютна пречка БРАИТ да бъде определена като работодателска организация. Година след влизането в сила на чл. 49 от Кодекса на труда, организацията се е определила като „сдружение за дейност в обществена полза“ по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел /ЗЮЛНЦ/ и се е регистрирала като такава в Агенцията по вписванията при Министерството на правосъдието. Сдруженията, определени за работа в обществена полза се подчиняват на специален режим. Те извършват дейност в полза на различни групи от обществото и получават финансова помощ от държавата, изразяваща се в освобождаване от данъци, митнически сборове и др. за получените дарения и други помощи. Такъв тип сдружения са единствено възможни бенефициенти по редица оперативни програми и други европейски проекти.

Тези правила не се отнасят за организациите на работниците и служителите и на работодателите, изключени са по закон. Определянето на сдружение за работа в обществена полза и като работодателска организация, ще го постави в привилегировано положение спрямо останалите и ще бъде ярка проява на неравнопоставеност и дискриминация. Ще бъде в грубо нарушение на конвенциите на МОТ, както и на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи.

Липсата на съответствие с основните изисквания на чл. 35, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 49 от Кодекса на труда, както и с чл. 6, ал. 1 т. 1 и т. 2 от НОРУНКПОРСР прави сдружението БРАИТ недопустим кандидат в процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

В допълнение – Комисията констатира и факта, че **същото сдружение не отговаря и на количествените критерии за представителност**, а именно тези по чл. 35, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“ – да има 1500 членове и общо не по-малко от 50 000 работници и служители във всички членове на работодателската организация, или 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всички членове на работодателската организация, **тъй като посочени от кандидатстващата организация като нейни членове изрично са упълномощили други организации и поради това следва да се отчетат в техния състав.**

Недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ с представените документи твърди, че в нейните членове работят 57 018 (петдесет и седем хиляди и осемнадесет) работници и служители.

На заседанията на Комисията се установи по безспорен начин, че голяма част от сочените за членове на БРАИТ или въобще не са я упълномощили, или изрично са дали пълномощно на други национални организации и следва да бъдат отчетани само при тях, но не и при БРАИТ. Сочим следните важни за обективността и законосъобразността на процедурата показателни примери:

1. Фирма, заявена от БРАИТ като упълномощил ги техен член под номер 666 в техния списък. В тази фирма са заети 6 348 работници и служители. Фирмата изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с пълномощното, издадено в изпълнение на изискванията на чл. 10, ал. 4 от НОРУНКПОРСР.
2. Фирма, заявена от БРАИТ като упълномощил ги техен член под номер 762 в техния списък. В тази фирма са заети 3 237 работници и служители. Фирмата въобще не е издавала пълномощно на БРАИТ, както твърди последната. **Този факт (липсата на пълномощно) беше констатиран от Комисията и показва почтеността на недопустимия кандидат БРАИТ.** Фирмата, обаче изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с издаденото пълномощно.

В съответствие горесцитираните норми на КТ и НОРУНКПОРСР заетите в посочените две фирми следва да се отчетат в числения състав на упълномощената национална организация, не в недопустимия кандидат БРАИТ. Това означава (дори да приемем за достоверен, което видно от горните примери не е така) списъкът с фирми и заетите в тях работници и служители – общо 57 018 и извадим броя на заетите само в цитираните две компании (6 348 + 3 237 = 9 585), то дори да не разглеждаме други примери (каквито има достатъчно) **неоспоримият резултат е 57 018 – 9 585 = 47 433.**

Очевидно е, че **недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ не отговаря и на:**

- **количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „а“** от КТ защото няма 50 000 работници и служители във всичките си членове

и

- **количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „б“** защото няма 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всичките си членове.

Можем по същия безспорен начин да посочим и други пороци в документите на кандидатстващото за признаване на представителност сдружение – БРАИТ, но сме убедени, че всеки един от горните, дори разгледан самостоятелно е достатъчен за приемане на правилно и законосъобразно решение.

Убедени сме, че в изложената фактическа обстановка Министерският съвет на Република България ще спази стриктно българското законодателство, като се произнесе по поставените въпроси със законосъобразно и правилно решение, с което ще съхрани легитимността на социалния диалог в Република България.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ ВЕЛЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ,

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

РАДОСВЕТ РАДЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ,

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

КИРИЛ ДОМУСЧИЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ,

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ВИОЛИНА НАКОВА

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

СЪЮЗ ЗА СТОПАНСКА ИНИЦИАТИВА

✓ Становище на АИКБ за Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване

Следва пълният текст на становището на Асоциацията на индустриалния капитал в България относно ЗИД на КСО.

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИД на КСО), публикуван за обществено обсъждане на 9.11.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България подкрепя проекта на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ЗИД на КСО). С него се цели уреждането на важната фаза на изплащане на пенсиите от втория капиталов стълб на допълнителното задължително пенсионно осигуряване и се съдържат редица позитивни предложения сред които:

- ясно дефинирани видове плащания и условията за тях;
- възможност за осигурените лица да изберат подходящ за тях пенсионен продукт;
- отделяне на средствата за изплащане в отделни портфейли;
- завишени капиталови изисквания към фондовете;
- гаранция на brutните вноски на осигурените;
- повишени изисквания за предоставяне на информация за клиентите на фондовете;
- разширени права на наследниците (средствата вече няма да се губят при отказ от наследство, а получаването им няма да се счита за приемане на наследството).

АИКБ изразява позиция не просто в подкрепа, а смята, че законопроектът следва да бъде разглеждан като приоритетен, предвид малкото време за подготовка до старта на масовото пенсиониране на жените, родени след 1959 г..

Определено добрите решения, предложени с настоящия законопроект, който трябва да се движи по „бърза писта“, могат да бъдат допълнени в обозримо бъдеще с нов, добре подготвен и широко обсъден законопроект като:

1. Се включат мултифондове – осигурените лица трябва да имат възможност за поетапно прехвърляне на дяловете си в по-ниско рисков портфейл с приближаване на пенсионната възраст. Въвеждането на мултифондовете вече не е екзотична приумица на ПОД, повлияна от далечни за европейската ни идентичност латиноамерикански примери. С приетия REPP Regulation такива инвестиционни опции са предвидени и в най-новото европейско законодателство. Освен това се допуска и обвързване с жизнения цикъл. Не на последно място, търсенето на възможност за различни инвестиционни решения от страна на осигурените лица, не е вече само теоретична постановка – осигурените носят инвестиционния риск в схемите с дефинирани вноски, следователно трябва да могат да влияят на начина на инвестиране на средствата. За разлика от преди двадесет години, осигурените лица днес в България са с много по-голяма финансова грамотност. Нещо повече, голяма част от тях имат практически опит с подобни инвестиционни портфейли по линия на упражнявана от тях трудова заетост зад граница. Те не просто знаят, а и настояват да намерят същото и в българските ПФ, когато се завръщат в страната (независимо дали е временно или за постоянно). Необходимо е българският законодател и надзорните ни институции да докажат, че гарантират интересите на осигурените и поднадзорните лица, като се преодолеят и това изоставане.

2. Се уреди въпросът за това евентуално прехвърляне от втория към първия стълб (от ДЗПО към НОИ), ако изобщо остава като възможност, да бъде до последния момент преди пенсиониране. Това е изключително важно, тъй като гарантира основни права на осигурените лица и най-вече това да имат възможността да направят обективен и информиран избор. Единственото справедливо решение относно срока/ограничението за избор на една или две пенсии е да се даде право на хората да избират дали да си прехвърлят парите от универсалните фондове (или да получават две пенсии) към момента на пенсиониране. Едва тогава те ще знаят със сигурност имат ли необходимия стаж за пенсиониране от фонд „Пенсии“ на ДОО, имат ли достатъчно средства в универсалните фондове, както и кое би било реално (а не хипотетично в някакъв бъдещ момент) най-изгодно за тях самите (а не за средностатистическия осигурен).

Ощетени при предлаганите в представения за обществено съгласуване законопроект срокове за избор „на сяло“ биха били със сигурност лицата, които са се осигурявали на минимален осигурителен доход. Те биха изгубили своите средства, ако ги прехвърлят от универсален фонд в Сребърния фонд, защото пенсията от фонд „Пенсии“ на ДОО няма да бъде увеличена, а предвид минималния ѝ размер, тя не може да бъде намалена. В случай че такива лица запазят средствата си в универсалния фонд, те биха могли да ги изтеглят при пенсиониране еднократно или разсрочено. Ощетени биха били също и лицата с непълнен осигурителен стаж, както и наследниците на починалите осигурени лица. Всъщност, недалновидно и абсолютно социално неприемливо е очакването подобно ощетяване на българските граждани да облагодетелства държавната хазна, защото хазната е на хората и няма как ако хората губят да печели хазната и обратно. Измененията и допълненията, предмет на този законопроект са критично важни и се обсъждаха в продължение на повече от три години в работна междуведомствена работна група, в която участваха държавни институции, министерства, работодателски организации и синдикати. Въпреки, че имаме препоръки към този законопроект сме на мнение, че приемането му в предложената редакция ще е определящо за плавния старт на изплащане на допълнителните пенсии от капиталовите стълбове от септември 2021 г. В тази връзка предупреждаваме, че забавянето на приемането на този ЗИД на КСО ще означава липса на нормативна уредба на фазата на изплащане на пенсиите от втория капиталов стълб на допълнителното задължително пенсионно осигуряване, а това ще се отрази сериозно и негативно на капиталовия пазар, на цените на акциите на БФБ, на доверието в българския пенсионен модел, а оттам и върху цялата икономика на държавата.

News.bg

✓ Работодателите обясниха защо БРАИТ не отговаря на критериите за представителност

В открито писмо до премиера Бойко Борисов, вицепремиера Мариана Николова и социалния министър Деница Сачева работодателите поискаха да има ясни правила при определяне на представителност на организацията.

Поводът е кандидатстването за признаване за национално представителство на сдружение Българска работодателска организация "Иновативни технологии" (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания.

Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организацията на работниците и служителите и на работодателите (Комисията) установи липсата на задължително необходими документи - да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност. Това се доказва с представянето на документи по Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организацията на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР).

Според Кодекса на труда синдикалните и работодателските организации стават юридическо лице след вписването им в регистър на синдикални и работодателски организации към съответния окръжен съд. В конкретния случай това означава, че БРАИТ или не смята себе си за работодателска организация, или не разполага с компетентността да поиска вписването си като такава. И двете хипотези имат еднакъв резултат - според българското законодателство БРАИТ не е работодателска организация, се казва в писмото.

Това е непреодолима обективна пречка за признаването на кандидатстващата организация за представителна.

Работодателите виждат и друга пречка БРАИТ да бъде определена като работодателска организация. Година след влизането в сила на чл. 49 от Кодекса на труда, организацията се е определила като "сдружение за дейност в обществена полза" по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел /ЗЮЛНЦ/. Тя има такава регистрация в Агенцията по вписванията при Министерството на правосъдието.

Сдруженията, определени за работа в обществена полза се подчиняват на специален режим. Те извършват дейност в полза на различни групи от обществото и получават финансова помощ от държавата, изразяваща се в освобождаване от данъци, митнически сборове и др. за получените дарения и други помощи. Такъв тип сдружения са единствено възможни бенефициенти по редица оперативни програми и други европейски проекти, мотивират се работодателите.

Тези правила не се отнасят за организацията на работниците и служителите и на работодателите, изключени са по закон. Определянето на сдружение за работа в обществена полза и като работодателска организация, ще го постави в привилегировано положение спрямо останалите и ще бъде ярка проява на неравнопоставеност и дискриминация. Ще бъде в грубо нарушение на конвенциите на МОТ, както и на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи, пишат в писмото си до премиера от КРИБ, БСК, АИКБ.

Комисията констатира и факта, че същото сдружение не отговаря и на количествените критерии за представителност, нужни са 1500 членове и общо не по-малко от 50 000 работници и служители във всички членове на работодателската организация, или 100 000 работници и служители, наети по трудов договор.

Недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ с представените документи твърди, че в нейните членове работят 57 018 (петдесет и седем хиляди и осемнадесет) работници и служители.

От Комисията са установили, че голяма част от сочените за членове на БРАИТ или въобще не са я упълномощили, или изрично са дали пълномощно на други национални организации и следва да бъдат отчитани само при тях, но не и при БРАИТ.

Работодателите дават примери - едната фирма е упълномощила друга работодателска организация да я представлява, другата не е издавала пълномощно на БРАИТ.

От Комисията изваждат членския състав на тези две дружества и се получава 57 018 (декларирани членове на БРАИТ - б.р.) - 9 585 остават 47 433 души в тази организация. По този начин тя не отговаря на количествените критерии по закон.

"Убедени сме, че в изложената фактическа обстановка Министерският съвет на Република България ще спази стриктно българското законодателство, като се произнесе по поставените въпроси със законосъобразно и правилно решение, с което ще съхрани легитимността на социалния диалог в Република България", се казва в писмото, подписано от АИКБ, БСК, КРИБ и ССИ.

Economic.bg

✓ Комисията отхвърли кандидатурата на БРАИТ за работодателска организация

Сега другите бизнес организации призовават правителството да не действа против правилата и да не я регистрира незаконно

Четири от петте национално представени организации са изпратили писмо до премиера Бойко Борисов, вицепремиера Марияна Николова и министъра на труда Деница Сачева да се съобразят с решението на независимата Комисия по преброяването и да не регистрира БРАИТ като работодателска организация. КРИБ, АИКБ, БСК и ССИ представиха резултатите от дейността на специалната комисия, като според тях сдружението, свързано с президента Росен Плевнелиев (2012 – 2017 г.), не отговаря нито на правните, нито на количествените критерии да бъде призната и да участва в Тристранния съвет.

В писмото до правителството се посочва, че Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (Комисията) е установила по категоричен начин, че сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ) не разполага с необходимите документи за регистрация като работодателска организация. Както и преди това беше ясно, сега е установено официално, че асоциацията не разполага със съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията. Причината е, че тя не е регистрирана като юридическо лице, а като организация с нестопанска цел.

Също така БРАИТ не е вписана и в регистъра на синдикалните и работодателски организации, който действа от началото на 2018 г. Организацията твърдеше, че е правопреемник на Асоциацията на бизнес клъстерите и като такава има автоматична регистрация. Комисията обаче е установила, че не може да се твърди такова нещо, тъй като Асоциацията на бизнес клъстерите също никога не е била регистрирана като национално представена работодателска организация.

Съгласно чл. 49 от Кодекса на труда синдикалните организации и организациите на работодателите придобиват качеството на юридическо лице след вписването им в регистър на синдикални и работодателски организации към съответния окръжен съд по седалището им. Такава регистрация няма. „Констатираното несъответствие със законите изисквания представлява непреодолима обективна пречка за признаването на кандидатстващата организация за представителна, обратното е грубо нарушение на действащото българско законодателство – Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите“, пише в позицията на работодателските организации.

Има и проблем с количествените критерии, т.е. БРАИТ не разполага с достатъчно членове и работници в тях, за да бъде регистрирана. Според правилата тя трябва да има поне 1500 членуващи фирми или организации и общо не по-малко от 50 000 работници и служители в тях. Другият вариант е да има 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всички членове на работодателската организация и тогава пада изискването за брой членове.

Комисията е установила че тези критерии не са изпълнени също.

„Убедени сме, че в изложената фактическа обстановка Министерският съвет на Република България ще спази стриктно българското законодателство, като се произнесе по поставените въпроси със законосъобразно и правилно решение, с което ще съхрани легитимността на социалния диалог в Република България“, завършва позицията на бизнес организациите.

[Дарик](#)

✓ Бизнесът с писмо до премиера срещу регистрацията на БРАИТ

Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската стопанска камара, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България и Съюза за стопанска инициатива изпратиха писмо до премиера Бойко Борисов, вицепремиера и председател на НСТС Марияна Николова и министъра на труда и социалната политика Деница Сачева. Писмото е във връзка с процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

В хода на процедурата Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата

организация не изпълни дадените указания. С това сдружението-кандидат БРАИТ е абсолютно недопустимо за признаване по процедурата.

Ето и пълния текст на писмото:

"В хода на процедурата за признаване на представителност (Обн. ДВ. Брой 10, 04.02.2020 г., стр. 47) Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (Комисията) установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи, а именно такива по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания.

Съгласно чл. 49 от Кодекса на труда синдикалните организации и организациите на работодателите придобиват качеството на юридическо лице след вписването им в регистър на синдикални и работодателски организации към съответния окръжен съд по седалището им. Няма законова пречка организация, претендираща да е синдикална или работодателска да бъде вписана от съответния съд. В конкретния случай това означава, че БРАИТ или не смята себе си за работодателска организация, или не разполага с компетентността да поиска вписването си като такава. **И двете хипотези имат еднакъв резултат – според българското законодателство БРАИТ не е работодателска организация.**

Констатираното несъответствие със законовите изисквания представлява непреодолима обективна пречка за признаването на кандидатстващата организация за представителна, обратното е грубо нарушение на действащото българско законодателство – Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

Налице е и друга абсолютна пречка БРАИТ да бъде определена като работодателска организация. Година след влизането в сила на чл. 49 от Кодекса на труда, организацията се е определила като „сдружение за дейност в обществена полза“ по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел /ЗЮЛНЦ/ и се е регистрирала като такава в Агенцията по вписванията при Министерството на правосъдието. Сдруженията, определени за работа в обществена полза се подчиняват на специален режим. Те извършват дейност в полза на различни групи от обществото и получават финансова помощ от държавата, изразяваща се в освобождаване от данъци, митнически сборове и др. за получените дарения и други помощи. Такъв тип сдружения са единствено възможни бенефициенти по редица оперативни програми и други европейски проекти.

Тези правила не се отнасят за организациите на работниците и служителите и на работодателите, изключени са по закон. Определянето на сдружение за работа в обществена полза и като работодателска организация, ще го постави в привилегировано положение спрямо останалите и ще бъде ярка проява на неравнопоставеност и дискриминация. Ще бъде в грубо нарушение на конвенциите на МОТ, както и на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи.

Липсата на съответствие с основните изисквания на чл. 35, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 49 от Кодекса на труда, както и с чл. 6, ал. 1 т. 1 и т. 2 от НОРУНКПОРСР прави сдружението БРАИТ недопустим кандидат в процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите. В допълнение – Комисията констатира и факта, че същото сдружение не отговаря и на количествените критерии за представителност, а именно тези по чл. 35, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“ – да има 1500 членове и общо не по-малко от 50 000 работници и служители във всички членове на работодателската организация, или 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всички членове на работодателската организация, тъй като посочени от кандидатстващата организация като нейни членове изрично са упълномощили други организации и поради това следва да се отчетат в техния състав.

Недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ с представените документи твърди, че в нейните членове работят 57 018 (петдесет и седем хиляди и осемнадесет) работници и служители.

На заседанията на Комисията се установи по безспорен начин, че голяма част от сочените за членове на БРАИТ или въобще не са я упълномощили, или изрично са дали пълномощно на други национални организации и следва да бъдат отчетани само при тях, но не и при БРАИТ. Сочим следните важни за обективността и законосъобразността на процедурата показателни примери:

1. Фирма, заявена от БРАИТ, като упълномощил ги техен член под номер 666 в техния списък. В тази фирма са заети 6 348 работници и служители. Фирмата изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с пълномощното, издадено в изпълнение на изискванията на чл. 10, ал. 4 от НОРУНКПОРСР.

2. Фирма, заявена от БРАИТ като упълномощил ги техен член под номер 762 в техния списък. В тази фирма са заети 3 237 работници и служители. Фирмата въобще не е издавала пълномощно на БРАИТ, както твърди последната. Този факт (липсата на пълномощно) беше констатиран от Комисията и показва почтеността на недопустимия кандидат БРАИТ. Фирмата, обаче изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с издаденото пълномощно.

В съответствие горещитираните норми на КТ и НОРУНКПОРСР заетите в посочените две фирми следва да се отчитат в числения състав на упълномощената национална организация, не в недопустимия кандидат БРАИТ. Това означава (дори да приемем за достоверен, което видно от горните примери не е така) списъкът с фирми и заетите в тях работници и служители - общо 57 018 и извадим броя на заетите само в цитираните две компании (6 348 + 3 237 = 9 585), то дори да не разглеждаме други примери (каквито има достатъчно) неоспоримият резултат е 57 018 - 9 585 = 47 433.

Очевидно е, че недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ не отговаря и на:

- количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „а“ от КТ защото няма 50 000 работници

- и служители във всичките си членове и количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „б“ защото няма 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всичките си членове.

Можем по същия безспорен начин да посочим и други пороци в документите на кандидатстващото за признаване на представителност сдружение – БРАИТ, но сме убедени, че всеки един от горните, дори разгледан самостоятелно е достатъчен за приемане на правилно и законосъобразно решение.

Убедени сме, че в изложената фактическа обстановка Министерският съвет на Република България ще спази стриктно българското законодателство, като се произнесе по поставените въпроси със законосъобразно и правилно решение, с което ще съхрани легитимността на социалния диалог в Република България".

Писмото е подписано от Кирил Домусчиев, председател на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Васил Велев, председател на Асоциация на индустриалния капитал в България, Радосвет Радев, председател на Българска стопанска камара, както и Виолина Накова, изпълнителен заместник-председател на Съюза за стопанска инициатива.

Канал 3

✓ Бизнесът с писмо до премиера за процедурата за преброяване на работодателските организации

От АИКБ, БСК, КРИБ и ССИ смятат, че БРАИТ няма задължителните документи, за да получи представителност

Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската стопанска камара, Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България и Съюза за стопанска инициатива изпратиха писмо до премиера Бойко Борисов, вицепремиера и председател на НСТС Марияна Николова и министъра на труда и социалната политика Деница Сачева. Писмото е във връзка с процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

В хода на процедурата Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6 , ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания. С това сдружението-кандидат БРАИТ е абсолютно недопустимо за признаване по процедурата.

Ето и пълния текст на писмото:

"В хода на процедурата за признаване на представителност (Обн. ДВ. Брой 10, 04.02.2020 г., стр. 47) Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (Комисията) установи по несъмнен и безспорен начин липсата на задължително необходими документи, а именно такива по чл. 35, ал. 1 т. 4 от КТ, (да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1 най-малко три години преди подаване на искането за признаване на представителност, което се доказва с представянето на документи по чл. 6 , ал. 1, т. 1 и 2 от Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите (НОРУНКПОРСР), а именно с представянето на съдебно решение за вписване и удостоверение за актуално състояние на организацията, както и с заверен от съда препис на последния устав на организацията) от една от кандидатстващите за признаване на представителност организации, а именно – сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ). Комисията изиска представянето на такива документи и определи срок за това, като кандидатстващата организация не изпълни дадените указания.

Съгласно чл. 49 от Кодекса на труда синдикалните организации и организациите на работодателите придобиват качеството на юридическо лице след вписването им в регистър на синдикални и работодателски организации към съответния окръжен съд по седалището им. Няма законова пречка организация, претендираща да е синдикална или работодателска да бъде вписана от съответния съд. В конкретния случай това означава, че БРАИТ или не смята себе си за работодателска организация, или не разполага с компетентността да поиска вписването си като такава. И двете хипотези имат еднакъв резултат – според българското законодателство БРАИТ не е работодателска организация.

Констатираното несъответствие със законовите изисквания представлява непреодолима обективна пречка за признаването на кандидатстващата организация за представителна, обратното е грубо нарушение на действащото

българско законодателство – Кодекса на труда и Наредбата за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

Налице е и друга абсолютна пречка БРАИТ да бъде определена като работодателска организация. Година след влизането в сила на чл. 49 от Кодекса на труда, организацията се е определила като „сдружение за дейност в обществена полза“ по смисъла на Закона за юридическите лица с нестопанска цел /ЗЮЛНЦ/ и се е регистрирала като такава в Агенцията по вписванията при Министерството на правосъдието. Сдруженията, определени за работа в обществена полза се подчиняват на специален режим. Те извършват дейност в полза на различни групи от обществото и получават финансова помощ от държавата, изразяваща се в освобождаване от данъци, митнически сборове и др. за получените дарения и други помощи. Такъв тип сдружения са единствено възможни бенефициенти по редица оперативни програми и други европейски проекти.

Тези правила не се отнасят за организациите на работниците и служителите и на работодателите, изключени са по закон. Определянето на сдружение за работа в обществена полза и като работодателска организация, ще го постави в привилегировано положение спрямо останалите и ще бъде ярка проява на неравнопоставеност и дискриминация. Ще бъде в грубо нарушение на конвенциите на МОТ, както и на Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи.

Липсата на съответствие с основните изисквания на чл. 35, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 49 от Кодекса на труда, както и с чл. 6, ал. 1 т. 1 и т. 2 от НОРУНКПОРСР прави сдружението БРАИТ недопустим кандидат в процедурата за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите.

В допълнение – Комисията констатира и факта, че същото сдружение не отговаря и на количествените критерии за представителност, а именно тези по чл. 35, ал. 1, т. 1, букви „а“ и „б“ – да има 1500 членове и общо не по-малко от 50 000 работници и служители във всички членове на работодателската организация, или 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всички членове на работодателската организация, тъй като посочени от кандидатстващата организация като нейни членове изрично са упълномощили други организации и поради това следва да се отчитат в техния състав.

Недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ с представените документи твърди, че в нейните членове работят 57 018 (петдесет и седем хиляди и осемнадесет) работници и служители.

На заседанията на Комисията се установи по безспорен начин, че голяма част от сочените за членове на БРАИТ или въобще не са я упълномощили, или изрично са дали пълномощно на други национални организации и следва да бъдат отчитани само при тях, но не и при БРАИТ. Сочим следните важни за обективността и законосъобразността на процедурата показателни примери:

1. Фирма, заявена от БРАИТ като упълномощил ги техен член под номер 666 в техния списък. В тази фирма са заети 6 348 работници и служители. Фирмата изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с пълномощното, издадено в изпълнение на изискванията на чл. 10, ал. 4 от НОРУНКПОРСР.

2. Фирма, заявена от БРАИТ като упълномощил ги техен член под номер 762 в техния списък. В тази фирма са заети 3 237 работници и служители. Фирмата въобще не е издавала пълномощно на БРАИТ, както твърди последната. Този факт (липсата на пълномощно) беше констатиран от Комисията и показва почтеността на недопустимия кандидат БРАИТ. Фирмата, обаче изрично е упълномощила за представителство друга национална организация, където следва да бъде отчетена в съответствие с издаденото пълномощно.

В съответствие горещитираните норми на КТ и НОРУНКПОРСР заетите в посочените две фирми следва да се отчитат в числения състав на упълномощената национална организация, не в недопустимия кандидат БРАИТ. Това означава (дори да приемем за достоверен, което видно от горните примери не е така) списъкът с фирми и заетите в тях работници и служители - общо 57 018 и извадим броя на заетите само в цитираните две компании (6 348 + 3 237 = 9 585), то дори да не разглеждаме други примери (каквито има достатъчно) неоспоримият резултат е 57 018 - 9 585 = 47 433.

Очевидно е, че недопустимото сдружение-кандидат БРАИТ не отговаря и на:

- количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „а“ от КТ защото няма 50 000 работници

- и служители във всичките си членове и количественият критерий по чл. 35, ал. 1, т. 1, буква „б“ защото няма 100 000 работници и служители, наети по трудов договор, във всичките си членове.

Можем по същия безспорен начин да посочим и други пороци в документите на кандидатстващото за признаване на представителност сдружение – БРАИТ, но сме убедени, че всеки един от горните, дори разгледан самостоятелно е достатъчен за приемане на правилно и законосъобразно решение.

Убедени сме, че в изложената фактическа обстановка Министерският съвет на Република България ще спази стриктно българското законодателство, като се произнесе по поставените въпроси със законосъобразно и правилно решение, с което ще съхрани легитимността на социалния диалог в Република България".

Писмото е подписано от Кирил Домусчиев, председател на Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Васил Велев, председател на Асоциация на индустриалния капитал в България, Радосвет Радев, председател на Българска стопанска камара, както и Виолина Накова, изпълнителен заместник-председател на Съюза за стопанска инициатива.

Dnes.bg

✓ Между 10 и 20% от загубените обороти получават затворените бизнеси

156 млн. лв. ще бъдат пренасочени за изпълнението на новата антикризисна мярка

156 млн. лв. ще бъдат пренасочени за изпълнението на новата антикризисна мярка в подкрепа на затворените със заповедта на здравния министър бизнеси в страната. Обсъжда се да има две ставки, които варират между 10 и 20% в зависимост от това кои сектори са засегнати. Работата по процедурата е на финален етап, съобщи министърът на икономиката Лъчезар Борисов по време на заседанието на ресорната парламентарна комисия, предаде БТА. По думите на Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал те ще бъдат в размер на 20% за дейностите, които са извън търговията, и 10 на сто за търговията.

С цел процедурата да бъде бърза и прозрачна е създаден специализиран модул в ИСУН за подаване на документи, предвижда се и включването на Националната агенция по приходите (НАП). За последно обаче е необходимо съдействие от депутатите за даване на подобни функции на Агенцията или през Закона за извънредното положение или през Закона за НАП. Министърът припомни, че средствата се пренасочват от две други процедури на оперативната програма "Иновации и конкурентоспособност" (ОПИК), които са отложени и се търси вариант да се дофинансират през следващия програмен период, включително през ОПИК и през REACT EU.

Той допълни, че се очаква мярката да засегне около 1 млрд. лева обороти, като уточни, че по темата се водят разговори с бизнеса.

От Управляващия орган на ОПИК съобщиха, че се планира НАП да е бенефициент на програмата. Вече е започнало изготвянето на условията за кандидатстване, като остава детайлизирането на основни моменти, които след обсъждане с работодателите ще са ясни. На следващия етап са предвидени подготовката за нотификация от Европейската комисия (ЕК) и заседание на Комитета за наблюдение на програмата за одобрение.

Предприети са мерки НАП да подготви условия за кандидатстване за фирмите, които да подават заявления още в края на другата седмица.

„Докато се набират заявленията и се разглежда кои предприятия са допустими, ще може да се получи одобрение от ЕК и да се извървят и другите стъпки, като целта е най-бързо тези средства да достигнат до компаниите“, заявиха от оперативната програма.

Борисов коментира, че идеята е нотификацията и вземането на решение от наблюдаващия комитет да се случат едновременно с отварянето на процедурата. Планирано е кандидатстването да става за една седмица, а 7 дни след него да започне разплащането към бизнеса.

Водят се и разговори с финансовия министър в този времеви буфер на осигуряване средствата от оперативната програма към НАП да има други средства, които да се използват за директно разплащане.

Така в рамките на месец декември трябва да започне изпълнението на процедурата на базата на получените проектни предложения, каза министърът и допълни, че това ще стане без да има никаква административна тежест към бизнеса, засегнат от противоепидемичните мерки.

[В. Труд](#)

✓ КРИБ, АИКБ, БСК и ССИ в отворено писмо до премиера: БРАИТ не е работодателска организация

Една от кандидатстващите за признаване като работодателска организация, а именно - сдружение Българска работодателска организация „Иновативни технологии“ (БРАИТ), не отговаря на критериите за национална представителност. Това е установено от Комисията за установяване на наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите, пише в отворено писмо до премиера Бойко Борисов, подписано от работодателските организации КРИБ, АИКБ, БСК и ССИ.

БРАИТ не е вписана в регистъра на синдикални и работодателски организации. Това означава, че БРАИТ или не смята себе си за работодателска организация, или не разполага с компетентността да поиска вписването си като такава, пише в писмото. БРАИТ не изпълнява и критерия за представителност - в членовете ѝ да работят над 50 хил. души.

[БГ Предприемач](#)

✓ АИКБ и КНСБ предлагат изменения в Кодекса на труда за компенсирани в кризисни ситуации

Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

В Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите. Това предвижда предложение на АИКБ и КНСБ, което бе обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда бе изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

✓ АИКБ И КНСБ предлагат изменения в КТ за компенсиране на работодатели и работници в кризисни ситуации

В Кодекса на труда да се въведат понятието принудителен престой за работодателя, за случаите, в които предприятията спират дейността си поради заповед на държавен орган, както и съответните компенсации за работниците и работодателите. Това предвижда предложение на АИКБ и КНСБ, което бе обсъдено от социалните партньори по време на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество на 27 ноември.

Изготвеният проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда бе изпратен за разглеждане в Комисията по трудови отношения и Комисията по осигурителни отношения към НСТС. Целта на промените е да се създаде постоянна нормативна уредба, която да се задейства в кризисни ситуации, като работниците и работодателят, които се оказват в принудителен престой, да бъдат подпомогнати директно от държавния бюджет.

[Подробностите](#) от Ивелин Желязков – директор „Тристранно сътрудничество“ в АИКБ.

[ТВ СКАТ](#)

✓ Мерките срещу коронакризата: Бизнесът иска бързи действия и по-малко бюрокрация

Кризата, мерките, исканията на бизнеса... Доколко са ефективни мерките на държавата за подпомагане на бизнеса, пострадал заради противоепидемичните ограничения. Как могат мерките да станат бързи и да се преодолее бюрокрацията?

Теодор Дечев, директор "Индустриални политики" в АИКБ, в [коментар](#) за ДИСКУСИОННО СТУДИО на ТВ СКАТ.

Важни обществено-икономически и политически теми

[В. Труд](#)

✓ Безплатно висше при договор с работодател

Нова наредба, качена за обществено обсъждане

На работа 5 години след завършване

Държавата да заплаща напълно или частично таксите на студенти, които имат сключен договор с работодател за осигуряване на стаж по съответната специалност за периода на обучението и на работно място след успешното му завършване. Това е записано в проект на Наредба за условията и реда за осигуряване на заплащането на разходите за обучение на студенти със сключени договори с работодател, който е качен за обществено обсъждане. В документа се предлага всяка година министърът на образованието да утвърждава списък със специалностите с недостиг на квалифицирани кадри, за обучението в които се осигуряват средства от бюджета. Списъкът ще се изготвя по висши училища, форми на обучение и брой студенти.

Министерският съвет, по предложение на министрите, ще приема списък с работодатели, регистрирани на територията на страната, които имат право да сключват договори със студентите по реда на Наредбата. В този списък ще бъде посочван и броят на студентите, за които работодателят е заявил готовност за сключване на договор.

Студентите с договор няма да заплащат такси за времето на обучението си в университет, като в същото време ще имат стаж по специалността си. След успешно завършване ще продължат работа при работодателя си за минимум 5 години. През това време ще им се полага възнаграждение не по-малко от средната основна заплата в предприятието.

✓ Искат 228 патента за български изобретения

Подадени документи за 11-те месеца на 2020 г.

Най-много са в козметиката и храните

Цели 228 патента за български изобретения са подадени за 11-те месеца на 2020 г., като от тях 185 са през периода от март до днес. "Българинът покрива целия спектър на областите на техниката, в които е възможно да бъде създадено изобретение и да се създаде иновация за нуждите на пазара и потребителите, като най-много патенти има в козметичната и хранителната индустрия". Това заяви Оля Димитрова, директор на дирекция "Експертиза и закрила на изобретенията и промишлените дизайни" в Патентно ведомство.

"От началото на годината са постъпили 515 заявки за регистриране на полезен модел. Независимо от пандемията и приспособяването на хората към новата среда, бележим сериозни нива спрямо предходната година", отчете тя. За сравнение - през 2019 г. са подадени 193 заявки за патент, а за полезен модел - 454. Оля Димитрова допълни, че България е на водещо място в ЕС при електронизация на патентните услуги.

✓ **МС одобрява Национален план за ваксиниране срещу Covid-19**

На заседание на Министерския съвет днес предстои да бъде одобрен [Националният план за ваксиниране срещу Covid-19](#). Ще бъде утвърден [съставът на Националния ваксинационен щаб](#).

Планът е създаден на база на опита на Германия, както и на Световната здравна организация.

Първите групи, от които ще започне ваксинацията, са лекарите, медицинските сестри, санитарите, служителите на МВР на първа линия и хората над 70-годишна възраст.

Страната ще бъде разделена на седем региона.

На заседанието на МС предстои да бъде утвърден и съставът на Националния ваксинационен щаб, чийто председател е проф. Красимир Гигов, който съобщи, че най-вероятно ще бъдат създадени и подвижни ваксинационни пунктове за поставяне на „безплатната и по желание ваксина“.

Здравният министър Костадин Ангелов ще представи националния план на брифинг в МС от 10.00 часа, който може да бъде проследен на сайта на БНР.

✓ **Обсъждат втория стълб от Националния план за възстановяване и устойчивост**

Продължават публичните дискусии по [Националния план за възстановяване и устойчивост](#). Днешното виртуално обсъждане, посветено на втория стълб „Зелена България“, ще постави акцент върху инвестициите в нисковъглеродната икономика; биоразнообразието и устойчивото селско стопанство.

В Националния план са обособени общо четири приоритетни сфери. Очакванията са страната ни да получи финансова помощ за над 12 милиарда лева.

До пролетта документът трябва да бъде изпратен в Европейската комисия за одобрение, за да може предвидените средства да започнат да се инвестират в българската икономика.

✓ **Италия забранява пътуванията между различните области за празниците**

Пътуванията между различните области в Италия ще бъдат забранени от 21 декември до 6 януари. Това съобщи премиерът Джузепе Конте, който описа детайлно ограничителните мерки заради коронавируса в страната по време на празниците в края на годината, предаде Франс прес.

Забраната ще се отнася и за гражданите, които пътуват до свое второ жилище в друга област. На 25 и 26 декември и на 1 януари ще бъдат забранени пътуванията и между различните общини в Италия.

Остава в сила вечерният час от 22.00 часа до 5.00 часа, като в новогодишната нощ той ще продължи до 7.00 часа. Ски пистите и лифтовете ще заработят отново от 7 януари.

Правителството запазва и разделението на страната на региони с различна степен на риск. В регионите с умерен риск ресторантите работят до 18.00 часа. В останалите - само в режим на доставки по домовете.

Здравните власти съобщиха снощи за 993 жертви на коронавируса в страната за денонощие - повече от регистрирания най-голям брой смъртни случаи за 24 часа в края на март.

✓ **Румъния се готви за парламентарен вот в неделя**

Румънците ще гласуват на парламентарни избори в неделя, на които се очаква Национално-либералната партия на премиера Лудовик Орбан да спечели въпреки критиките към справянето с коронавирусната пандемия, предаде АФП.

В регион, в който популисти и националисти напоследък затвърждават позициите си, Орбан, който ръководи от година правителство на малцинството, обещава да модернизира една от най-бедните страни в ЕС и „да продължи по проевропейския път“.

Скорошно проучване показва, че партията му ще получи 28% от вота срещу 23 на сто за социалдемократите – основната опозиционна сила.

Дясноцентристският алианс „Спаси Румъния - ПЛУС“ е на трето място с 18%.

Избирателната активност се очаква да бъде ниска – около 40%, според експерти не само заради пандемията и трудностите, които тя създава за гласуването.

„Много румънци са демотивирани, защото вярват, че всички партии са еднакви“, коментира Лиляна Попеску, професор по политология.

✓ **Балнео- и СПА туризмът могат да са силен стимул за бранша, смята вицепремиерът Николова**

Вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова проведе работна среща с председателя на Камарата на минералните води в България Цвети Лукарска. Двете обсъдиха бъдещи съвместни инициативи и проекти.

Министър Николова заяви, че България е изключително богата на минерални води и туристическият сектор трябва да се възползва от това.

По думите ѝ, интересът на чужденците към дестинациите за здравен туризъм е голям и в тази тежка кризисна ситуация медицинският, балнео- и СПА туризмът могат да бъдат силен стимул за отрасъла и връщането му към предишните нива.

Цвети Лукарска уточни, че израелски граждани биха могли да идват у нас за здравен туризъм по примера на немските здравни каси, което допълнително да подпомогне бранша. Според нея археологията е тясно свързана с минералните води, което също е предпоставка за привличането на повече посетители в различните части на страната.

✓ Шефът на Дирекция "ВиК" в КЕВР: Най-много ще се увеличи цената на водата в София и Разград

Комисията за енергийно и водно регулиране обсъди нови цени на водата в 26 региона на страната за следващата година. Те се движат в широк диапазон - от поскъпване с 6 на сто до поевтиняване с 22% за различните ВиК дружества.

Най-голямо ще е увеличението на цената на водата в София и Разград, каза в "Денят започва" д-р Ивайло Касчиев, директор на дирекция "ВиК" в КЕВР.

В Бургас, Видин, Ямбол, Сливен ще има по-съществено намаление на действащите цени.

И цените, и качеството на услугите са функция от изпълнението на бизнес плановете на ВиК операторите и след преглед на резултатите от работата по тях през последните 3 години се отразява в изменението на цените за следващата година.

Там, където има по-съществено намаление на цените, това означава, че операторите не са си изпълнили инвестициите и изискванията по плановете, поясни специалистът. В районите, където операторите на ВиК са изпълнили задълженията, там цената се повишава.

"Това не означава непременно, че качеството на услугата не е подобро в тези области, защото има области, където операторите са си изпълнили инвестициите, но там няма подобрене. Тоест тези инвестиции или не са били достатъчни, или не са били вложени, където трябва", коментира специалистът.

Липсва обществен консенсус как да се развива ВиК секторът, отбеляза д-р Ивайло Касчиев. Специалистите недоволстват от ниските доходи и не са доволни, когато цената се повишава, искат по-висок процент, от друга страна потребителите не искат те да се вдигат, защото качеството на услугата не е добро.

"Сега стигаме до обратния казус, при който цените се намаляват на някои места поради неизпълнение на изискванията, отново имаме недоволство - от една страна ни плашат и операторите, и синдикатите с водни кризи, с фалити, включително заплашват да дават Комисията на разследване на прокурор, защото изпълнява законовите изисквания, от друга страна потребителите пак са недоволни - там, където условията са изпълнени, ни се казва, че цената не трябва да се вдига, защото сме в условия на пандемична криза", каза Ивайло Касчиев.

По думите му се вижда, че качеството на услугата не се подобрява, ние сме с най-високо ниво на загуби в ЕС. Повечето от тези ВиК дружества са държавни оператори и е необходимо нещо в тяхната организация, работа и контрол да бъде променено.

"До момента в сектора има малко шизофренична ситуация - държавата го управлява този сектор с две ръце. Едната ръка е независимият регулатор, който работи с рестриктивно законодателство, това е лошата ръка, нея всички я хулят. Другата ръка - ръката на стопанина на дружествата, на активите - тя е доста по-добра, тя е над нещата, там много, много не се вълнуваме какви резултати отчитат. Тези две ръце в момента работят без синхрон", очерта ситуацията д-р Ивайло Касчиев.

И подчерта, че е време държавата да си влезе в ролята на стопанин на тези оператори - това са институциите, които са собственик на дружествата и на ВиК активите.

За водния холдинг отбеляза, че е бил създаден изключително изненадващо в началото на тази година, той е създаден с едно решение на Министерски съвет. В момента само 9 от всички 28 държавни дружества са прехвърлени в него.

[Банкеръ](#)

✓ Започва работа по промени в Закона за данък върху добавената стойност

Народното събрание ще проведе редовното си пленарно заседание от 9 часа, ако обаче в зала се регистрират 121 депутати.

В дневния ред е законопроект за ратифициране на Споразумението за предоставяне на възмездни консултантски услуги „Подкрепа за териториална декарбонизация“ между Министерството на енергетиката и Международната банка за възстановяване и развитие (Вносител: Министерски съвет, 9.11.2020 г.) – точка първа за петък.

Предстои първо гласуване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за филмовата индустрия (Вносител: Министерски съвет, 27.11.2020 г.) – точка втора за петък.

С първо гласуване започва работата по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (Вносител: Менда Стоянова и група народни представители, 27.11.2020 г.) – точка трета за петък.

Народните представители ще обсъдят законопроект за ратифициране на Споразумението за кредитна линия между Република България като кредитор и Единния съвет за реструктуриране като кредитополучател (Вносител: Министерски съвет, 4.11.2020 г.) – точка четвърта за петък.

За петък е предвиден редовният парламентарен контрол с въпроси на депутати и отговори на осем министри.

Екатерина Захаријева, заместник министър-председател по правосъдната реформа и министър на външните работи, ще отговори на пет въпроса относно:

- развитието на Българо-Северномакедонските отношения в контекста на преговорите за членство на Република Северна Македония в Европейския съюз.

- официалната позиция на Република България при стартирането на преговорите между Европейския съюз и Северна Македония.

- участието на Република България в инициативата "Три морета".

- Програма за подкрепа на организации на български общности в Република Албания, Република Сърбия, Република Косово, Украйна и Република Молдова и на граждани на Република Северна Македония, с българско самосъзнание.

- представителство в местната власт на българската диаспора в Украйна, след проведените административни реформи и местни избори.

Питането към Деница Сачева, министър на труда и социалната политика, е относно социално-икономически мерки за лицата по чл. 4, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване.

Десислава Ахладова, министър на правосъдието, ще отговори на въпрос относно процедури за придобиване на българско гражданство.

Четири са въпросите към Красимир Вълчев, министър на образованието и науката, и те касаят:

- необходимост от Стратегия за подкрепа на педагогическите кадри.
- мерките на Министерството на образованието и науката за подкрепа на учителите в условията на пандемията COVID-19.
- действията на Министерството на образованието и науката по подготовката на учебната 2020 - 2021 г., в контекста на продължаващата пандемия.
- привличане на чуждестранни студенти в българските висши училища и насърчаване на професионалната реализация в България на българските студенти, завършили в чужбина.

Десислава Танева, министър на земеделието, храните и горите, ще отговори на въпрос относно финансовото подпомагане по мерките от Програмата за развитие на селските райони за следващия програмен период.

Към Петя Аврамова, министър на регионалното развитие и благоустройството, има пет въпроса относно:

- реформа в политиката за пътните такси.
- резултатите и бъдещата политика, свързани с въведената в страната ТОЛ-система.
- Национална жилищна стратегия на Република България.
- проект за Дългосрочна национална стратегия за подпомагане обновяването на националния сграден фонд от жилищни и нежилищни сгради до 2050 г.
- възможността за незабавен ремонт на републикански път III-305 - Ясен - Крушовица - Садовец - Ъглен - Дерманци - Торос - Боаза.

Към Теменужка Петкова, министър на енергетиката, има питане относно развитието на енергетиката в Република България.

Росен Желязков, министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, ще отговори на въпрос относно предприятиите от МТИТС, като принципал на 30% от акциите на приватизираната фирма "Български морски флот" АД, конкретни действия в периода февруари - ноември 2020 г. за защита на държавния интерес.

На основание чл. 96, ал. 3 и чл. 99, ал. 2 от ПОДНС, отлагане на отговори със седем дни са поискали:

- министър-председателят на Република България Бойко Борисов – на 1 въпрос с писмен отговор от народните представители Стоян Мирчев и Явор Божанков;
- министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Росен Желязков – на 1 въпрос с писмен отговор от народния представител Георги Свиленски.

Поради отсъствие по уважителни причини на народни представители се отлагат отговорите на:

- 1 питане от народния представител Крум Зарков към министъра на правосъдието Десислава Ахладова;
- 1 въпрос от народния представител Иван Валентинов Иванов към министъра на вътрешните работи Христо Терзийски;
- 1 въпрос от народния представител Джевдет Чахъров към министъра на околната среда и водите Емил Димитров.

✓ Парламентът върза ръцете на длъжниците към НАП

Погасяването на дългове към НАП ще става от най-рано възникналите към по-новите, а всяка вноска по дълг трябва да покрива първо лихвите и след това главницата на най-старото задължение.

Промяната бе записана в приетите на второ четене изменения на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Сегашният режим предвиждаше длъжникът сам да избира кои дългове да плати най-напред. Според депутатите обаче това крие риск да изтече давността на старите задължения.

Добре известно е, че неотдавна бе въведена 10-годишна абсолютна давност по задълженията на физическите лица. Сега парламентът прецизира случаите, в които се изключва прилагането на 10-годишния абсолютен давностен срок. На първо място това ще се случва "по отношение на предявените в производството по несъстоятелност публични вземания", а на второ "при образувано наказателно производство, от изхода на което зависи установяването или събирането на публичното задължение".

10-годишна давност няма да важи в случаите когато задължението е отсрочено или разсрочено. От обхвата й отпадат едноличните търговци, както и задълженията, произтичащи от непозволено увреждане и неоснователно обогатяване.

Приемането на 10-годишна абсолютна давност бе съпътствано от критики, с които обаче управляващите така и не се съобразиха. Например Министерството на финансите изпрати свои съображения до Народното събрание, в които посочва, че давността не бива да бъде по-кратка от срока на договорите за кредит, защото би стимулирала недобросъвестния длъжник да спре плащанията си.

България получи предупреждение от най-високо ниво в Европа – от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), че промяната ще има тежки негативни ефекти за финансовия сектор и икономиката на страната. Според банката измененията ще повлияят на събирането на дългове и вероятно ще навредят на целия сектор, който работи с необслужвани заеми и има за цел да подпомага освобождаването на банков ресурс, с който банките да продължават да кредитират.

С окончателно приетите в четвъртък промени в ДОПК депутатите решиха, че за скрити доходи в чужбина, за да не се плати данък, ще се налага санкция до 15 000 лева. Това важи както за фирми, така и за физически лица. При повторно нарушение глобата се удвоява.

С новите текстове се дава право на инспекторите от НАП да правят проверки в цялата страна, независимо в коя териториална дирекция са служители.

✓ **Законодателният хаос покрай поправката за бързите кредити се качи с още едно ниво**

Депутатите от ГЕРБ, "Обединените патриоти" и "Воля" отхвърлиха ветото на президента Румен Радев върху промените в Закона за ДДС, чрез които се изменяше Законът за потребителския кредит.

Тъй като със Закона за държавния бюджет промяната, в която се предвиждаше двойно оскъпяване на главницата при просрочване, отпадна, ветото бе отхвърлено и от бюджетната парламентарна комисия в сряда.

Преди седмица председателят на комисията Менда Стоянова от ГЕРБ обяви, че ще оттегли спорната поправка в Закона за потребителския кредит заради последвалото обществено недоволство. Първоначално измененията бяха гласувани заедно с още няколко параграфа помени в други нормативи и така успяха да "минат" в залата без дебати.

Промяната обаче отпадна през закона за бюджета за догодина, а междувремево ѝ бе наложено вето от държавния глава. На практика депутатите гласуваха в пленарната зала отмяната на несъществуващ закон, тъй като изменението не беше обнародвано в Държавен вестник заради президентското вето.

Днес обаче изменението, което позволява неустойката при бърз кредит да е два пъти повече от главницата, беше прието отново, за да бъде преодоляно ветото на Радев.

За да не влезе в сила скандалната поправка, в Държавен вестник трябва да бъдат обнародвани два закона - Законът за ДДС, тъй като през неговите преходни и заключителни разпоредби бяха гласувани промените в Закона за потребителския кредит и Законът за държавния бюджет, защото по същия начин, през преходните и заключителните му разпоредби, поправката бе отменена.

Менда Стоянова в четвъртък беше категорична, че правна колизия няма. От БСП обаче предупредиха, че ще последват множество проблеми от тълкователен характер.

✓ **Кандидатстването за компенсациите на затворения бизнес през НАП ще е изцяло електронно**

Кандидатстването за компенсациите на затворения бизнес през Националната агенция по приходите ще е изцяло електронно, през системата ИСУН, максимално олекотено и без предоставяне на документи. Това заяви на съвещанието вчера при премиера Бойко Борисов вицепремиерът Томислав Дончев.

"Само да декларират обстоятелства. Все пак напомням, че става дума за НАП, която има огромен масив от данни за всяка компания. Тези обстоятелства, разбира се, ще бъдат проверявани впоследствие. Но целта е подкрепата да стигне максимално бързо до компаниите, които страдат от ограничителните мерки", обясни той.

От своя страна премиерът Борисов обяви, че с промени в Закона за извънредното положение бързината на подпомагането е гарантирана.

"Това е единственият най-бърз, светкавичен начин да стигнат парите до бенифициентите. Само че законът не позволяваше приходна агенция да стане разплащателна на практика и затова се наложи Дончев, Ананиев и Борисов да го вкарват в парламента, да го променим, за радост с болшинство", допълни той.

✓ **Не е здравословно да се дават пари на хора и фирми, за да не работят, смята Николай Василев**

"Икономистите виждахме, че криза се задава и без пандемия", каза пред БНР Николай Василев, бивш вицепремиер и министър на държавната администрация. По думите му при първата вълна в България мерките са били добри и са постигнали добри резултати.

"Парите не падат от небето, а са от държавния бюджет, идват от дефицити и дългове. Означава всички да задължняваме, за да може някой, който е поискал, да получава", коментира той.

Василев подчерта, че винаги е бил поддръжник на идеята за по-умерени мерки спрямо бизнеса. "Да се пази здравето на държавния бюджет е важно, а не да се раздават пари на всеки, който поиска. Не е здравословно да се дават пари на хора и фирми, за да не работят. По-добре е да се подкрепят само тези сектори, които са пострадали, а не на всички", поясни той.

Николай Василев посочи, че държавите, които са изхарчили най-много пари през пролетта, са изпаднали в най-голяма рецесия след това. "Неработенето е дефиниция за рецесия", обясни той.

Според него рецесията в България нямаше да е по-малка, ако са били похарчени повече пари, но това е щяло да доведе държавата до катастрофа за няколко месеца.

"Кой е казал, че 2021-ва ще е по-лека? Подкрепях, че бюджетът до септември беше на излишък, това беше много положително. Друг е въпросът, че от лятото, когато започнаха призивите за оставка, правителството реши да харчи много. Бях много разочарован и изненадан от това. Сега правителството реши да харчи много и вдигна възможността за дефицит с 5 млрд. лева, примерно. За догодина се предвижда един дефицит от 5 млрд. лева, т.е. за няколко месеца можем да изхарчим 10 млрд. лева. Това няма да ни извади от никаква криза, а държавата ще натрупа дългове и дефицити, от които бъдещи правителства може би няма да могат да излязат", предупреди той.

Икономистът подчерта, че би подкрепил по-големите харчове, ако те са за покриване на медицински нужди в пандемията - за линейки, хеликоптери-линейки, ваксини и т.н. По думите му харченето е предизборно и това не е приемливо.

"Ако сега сме в добро финансово състояние, то не е защото в последните години е намалял дългът, а защото в предходните години той е бил много нисък. Сега със страшна сила ще разрушим тази финансова стабилност и трябва да дойдат много реформаторски правителства, с много тежък дневен ред, които след години на реформи и на икономии да

върнат тази ситуация обратно на старата траектория. За мен тази нова траектория е груба грешка", категоричен е Николай Василев.

✓ Проф. Димитър Иванов: България е изправена пред огромна кредитна опасност

"Липсва цялостна програма от мерки, незабелязващи огромната опасност, която надвисва над българската икономика и бизнес, която може да доведе до деградация на цялостното ни икономическо състояние. Опасността е от изключително забавяне на нашето развитие, не споделям оптимистичните визии на правителството". Това каза пред БНР проф. Димитър Иванов, макроикономист и уточни, че се вземат "доста временни, ден за ден, несъвместими решения".

"Икономиката ни се спуска с асансьор надолу, но ще трябва да се изкачва, ползвайки стълбите. Очаквам това изкачване да е продължително и твърде уморително", коментира той.

"Светът се промени почти радикално. Ясно е, че ефектите от пандемията ще бъдат повече безработица, несигурност, социални размирици и много повече несигурност", подчерта макроикономистът.

Спецификата на икономиката на България е предимно икономика на услугите, а именно този сектор е най-ударен от тази криза, подчерта проф. Димитър Иванов и прогнозира асиметричен характер на българското излизане от кризата.

Той съобщи данни, които е моделирал, но не са потвърдени от Националната статистика: "За 2020 година има намаление на сектора на услугите с -47%, промишленото производство е с близо 8%, строителството с 6%, с -3,75% е намаляването при производство на хранителни продукти".

"Трябва да се надяваме до края на третото тримесечие на 2021 година да има ваксинирани около 60% от населението. Възстановяването на икономиката, по реалистичен сценарий, може да се случи чак към края на 2022-ра година", заявя макроикономистът и уточни, че става дума за възстановяване на нива от преди пандемията.

По думите му значителна част от населението в страната са "кешово притиснати".

Проф. Иванов предупреди да се внимава с кредитите, защото България е "изправена пред огромна кредитна опасност".

"Кредитите в момента представляват 67% от активите на цялата банкова система. Раздадените кредити в България са три пъти повече отколкото предвидените приходи от данъци за бюджета", каза той.

Макроикономистът подчерта, че сумата на раздадените кредити почти надвишава официалния външен държавен дълг на България. Той прогнозира, че може да се стигне до спирала на огромна дългова задължнялост на всички - държава, бизнес, домакинства, от която много трудно ще се излезе. "Необходима е балансирана система от мерки на макроикономическо, но и на средно и микро равнище", подчерта той.

Не трябва да се ослабяме много на помощта от Европа, посочи проф. Иванов.

✓ Банките може да затегнат изискванията за кредитите, а лихвите да тръгнат нагоре

"През последното тримесечие на 2020 г. и първото тримесечие на 2021 г. лихвените проценти по депозитите ще се запазят на достигнатите много ниски равнища, за което ще допринасят продължаващият значителен приток на привлечен ресурс и високата ликвидност в банковата система. След изтичането на сроковете за отсрочване на задължения, заявени от фирмите и домакинствата по линия на частния мораториум, може да се очаква известно повишение на лихвените проценти по кредитите вследствие на нарастване на необслужваните кредити в портфейлите на банките и по-ниската им склонност да поемат кредитен риск".

Това прогнозира експертите на Българската народна банка в публикувания преди дни "Икономически преглед" за третото тримесечие на годината.

Рискът пред прогнозата е, че тя не отчита евентуалното удължаване на мораториума за плащанията по кредитите, което в процес на подготовка от ръководствата на Централната банка и Асоциацията на банките в България.

В същото време обаче от централната банка казват, че формирането на спестявания с предпазен мотив ще продължи да допринася за сравнително високия темп на нарастване на депозитите в банковата система.

При кредита за неправителствения сектор се очаква допълнително забавяне на годишния растеж под влияние на фактори както от страна на търсенето, така и от страна на предлагането. Влошената макроикономическа среда и несигурността относно продължителността на пандемията от COVID-19 ще ограничават търсенето на кредит от страна на фирмите и домакинствата.

Факторите, които биха могли да ограничават предлагането на кредит, са свързани както с несигурната икономическа среда, така и с по-ниската склонност на банките да поемат риск, влошената им оценка за платежоспособността на кредитополучателите и по-високия риск, свързан с обезпечението.

"С изтичането на сроковете за отсрочване на кредитните задължения, заявени от фирмите и домакинствата по линия на частния мораториум, може да се очаква повишение на дела на необслужваните заеми в портфейлите на банките, което също е потенциален фактор за ограничаване на предлагането и продължаващо затягане на кредитната политика", посочват от БНБ.

✓ Европарите за опазване на природата се пилеят от некомпетентност

Страната ни губи милиони от парите за Натура 2000

Напоследък изникна въпросът "Къде отидоха парите, които европейските и българските данъкоплатци заделиха за развитието и поддържането на екологичната зона "Натура 2000"?" Според природозащитниците, началниците на държавата не успяха да се справят с ангажимента си да изпълнят целите на Оперативна програма "Околна среда" (основният финансов инструмент за изпълнение на политиките за опазване на биоразнообразието и Натура). И забатачиха работата така, че през втория програмен период (2014-2020 г.) около една трета от предвидените 200 млн. лв. се оказаха пропилены.

От "Коалиция да остане природа в България" твърдят, че 5 млн. лв. са били загубени заради забавяне на усвояването, а около 50 млн. са били прехвърлени в перата за борба с коронавируса. Преди дни природозащитниците повдигнаха завесата за какво точно става дума:

голяма част от еко милионите са били прахосани

за зле изпълнени дейности, а други са отишли за дейности, които пряко увреждат природата.

Конкретните примери са повече от стряскащи. В Национален парк "Пирин" една трета от бюджета за проект по оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС) е отишъл за ремонт на пътища. В национален парк "Централен Балкан" и до днес тече ремонт на пътя от Беклемето до хижа "Дерменка", който "изяжда" близо 40% от бюджета на проекта. Нищо, че в обосновката на дейността се казва, че едва 4% от антропогенната ерозия е причинена от моторни превозни средства. Аргументите на еколозите потвърждава едно сравнение с Програма "ЛАЙФ", Направление "Природа", която се управлява от Европейската комисия и в която се прилагат най-добрите практики за природозащитни проекти. Там по повод на проектите за опазване на обекти от "Натура 2000", правилата гласят, че разходите за инфраструктура не трябва да надвишават 25 на сто.

Подобен е случаят и със строителство в зоната за ограничаване на човешкото въздействие в национален парк „Рила“. С цел намаляване на антропогенния натиск върху крехката екосистема на циркуса на седемте рилски езера, дирекцията на националния парк е започнала реализацията на проект за изграждане на алеи. Идеята е била да се спре разпрашаването на ерозиралите пътеки, да се намали постъпването на пръст и прах в ледниковите езера, с което се повишава количеството на органика, а това пък води до постепенното им заблацияване.

На практика обаче проектът причини вреда, вместо да донесе полза:

доведе багери в зоната за ограничаване на човешкото въздействие,

където всякакво строителство е забранено. Оказва се, че на никого от екоминистерството не му е хрумнало да търси в тази посока истинската причина за проблемите на езерата.

Еlegantно подминат е и "приноса" на лифта, който е изграден без ОВОС и който бълва хиляди туристи всеки ден. Фактите сочат, че от момента на неговото пускане през 2009 г. има дни, в които той качва по 3000-4000 души (около 120 000 човека на сезон).

Проектът за електро-пастири край езерата в национален парк „Пирин“ е другата меко казано странна хрумка. Въпросното съоръжение вместо да реши един проблем създава нов. Европейските средства по мярка за пасторализъм (от селската програма) в националните паркове докараха там голям брой крави. Еколозите са категорични, че тук не се упражнява контрол нито върху броя на животните, нито върху местата, в които те пребивават. Резултатът е, че

паркът е силно замърсен с говежда тор,

а туристическите пътеки до езерата и животните причиняват не само ерозия на бреговете, но и огромно замърсяване.

За да бъде замазана ситуацията, хората от екоминистерството решили да похарчат парите по тази програма за ограничаване достъпа на кравите до езерата чрез... електро-пастири. Колкото и смехотворно да звучи, това е положението: проблем, създаден с евросредства от един фонд, да се „решава“ с евросредства от друг фонд. Как ли изглеждаме в очите на европартньорите?

Не малко европейски пари бяха отпуснати и за промотиране на "Натура 2000". Те обаче по някаква странна логика се отидоха при организация, чиято

единствена дейност досега е очерняне на мрежата.

Или поне такава е оценката на еколозите.

Една от процедурите по оперативната програма е "Споделена визия за екологичната мрежа "Натура 2000" в България". Очакваните резултати са „подкрепа на видовете и местообитанията от мрежата "Натура 2000" с цел постигане на по-добра степен на съхраненост, чрез повишаване на информираността на заинтересованите страни“. Конкурсът за област Бургас е спечелен от Национална асоциация "Българско Черноморие", която - според природозащитниците - от години разпространява... анти-Натура послания. И няма нито биологична експертиза, нито познания за видовете и местообитанията им.

Пак според природозащитниците, в забвение тънат и европейските директиви по отношение на мониторинга на състоянието на видовете и местообитанията от "Натура 2000". Те напомнят, че на всеки шест години държавите членки са длъжни да докладват резултатите от тази дейност като дадат оценка на това състояние. В България обаче

липсва систематично държавно финансиране на тази дейност.

Така например през 2019 г. ековедомството избира мониторингът за докладването да бъде базиран на проектен принцип с финансиране от оперативната програма и организира процедурата за мониторинга на база на обществена поръчка. Заради съдебни дела и разпри по този повод, договорът за мониторинга е бил сключен... броени месеци преди самото докладване.

„Така не само полеви проучвания не бяха осъществени, но и докладването към Европейската комисия се извърши на база литературни и на стари данни... Към момента средствата за дейността са напълно пропилены, тъй като оценките са необосновани и не дават реална информация за бъдеща природозащитна работа“, заявяват еколозите.

В този ред следва да се спомене

и още един милион,

потънал за проекта "Управленски подход за "Натура 2000", с който уж беше разработена концепция за това къде ще се разположат органите за управление на защитените зони.

На практика проектът предложи пълна трансформация на начина, по който се планират, разработват и одобряват плановете за управление на защитените зони, както и на начина, по който администрацията се консултира със заинтересованите страни.

Този "подход" беше трансформиран от екоминистерството в предложението за промени в сега действащия закон, който регламентира "Натура 2000". Тук е моментът да припомним, че тези предложения за промяната в норматива, аргументирани уж с наказателна процедура от ЕК, на практика обезсмислят мрежата. Те предвиждат още четири години да не могат да се приемат природозащитните цели на зоните от мрежата. А когато няма определени цели, всяко инвестиционно намерение ще бъде разрешавано от ековедомството!

От казаното дотук не е трудно да се направи извода, че голяма част от европейските милиони, предназначени за опазване на природата, не само не са отишли по предназначение, но са били (меко казано) разпилени. Дали от некомпетентност, или по други причини... май няма да се разбере.

✓ **Заев: От другата учебна година в учебниците влиза договореното в българо-македонската комисия**

Премиерът на Република Северна Македония Зоран Заев оцени, че на вчерашната среща на Комисията по историческите въпроси е постигнат напредък и през учебната 2021-2022 г. ще започне прилагането в учебниците на това, което е договорено от смесената българо-македонска комисия, съобщава "Независен весник".

Съзнаваме, че разговорите с Република България трябва да продължат, независимо от изхода на предстоящия Съвет на министрите. Проблемите трябва да се решават, заяви премиерът Зоран Заев.

Трябва да се изпълнят договорите с Гърция и България. В тази насока Владо Бучковски трябва да бъде мотиватор за реализацията на договорите, каза Заев.

Разговорите с България води министерството на външните работи, т.е. Буяр Османи, а е включен и вицепремиерът Никола Димитров. Тук е и моят кабинет, но и посланикът в НАТО Дане Талевски. Тези дни се полагат усилия да бъде намерено решение, заяви Заев.

Ние подготвихме народа, че е възможно да не се приеме преговорната рамка. Но нашата стратегия е, че трябва да продължим да разговаряме и ще полагаме максимални усилия до последния момент, заяви Зоран Заев.

"Независен весник" отбелязва, че новоназначеният представител за България Владо Бучковски вече е заминал за България. Той самият не можа да прецени колко ще продължи неговото посещение, пише изданието.

✓ **Молдовският парламент оряза правомощията на бъдещата президентка**

Молдовските депутати гласуваха вчера закон, орязващ правомощията на президента, въпреки протеста в столицата Кишинев, в който участваха 5000 привърженици на новоизбрания президент Мая Санду, предаде Франс прес.

Санду ще встъпи в длъжност в края на декември и ще застане начело на малката държава, след като удържа изненадваща победа на изборите през ноември срещу подкрепения от Русия кандидат Игор Додон.

Новият закон, в частност, ще прехвърли контрола върху службите за сигурност от президента към парламента, което се разглежда от Санду и привържениците ѝ като средство да се намали ролята на президента в полза на законодателния орган, контролиран от Додон.

Опозиционните парламентаристи не участваха във вота днес, скандирайки в залата: "Позор!" и "Долу мафията!", а по време на гласуването на текста избухнаха сблъсъци между депутати.

Парламентът прие и няколко други закона, включително един за предоставяне на специален статут на руския език и друг за отмяна на забраната за излъчване на новини от руски телевизионни канали.

Молдова е разделена на привърженици на сближаването с Русия и поддръжници на европейската интеграция, в частност, чрез връзките, които страната поддържа със съседна Румъния, отбелязва АФП.

Мениджър

✓ **Радев представи свои проекти по Плана за възстановяване и устойчивост**

Национален център за наблюдение, контрол и управление, разработен съвместно с учени от Института за космически изследвания към БАН е един от акцентите в представени днес от президента Румен Радев проекти на Президентството по Плана за възстановяване и устойчивост правителството. На специален брифинг държавният глава коментира, че с разработването на този план правителството си е поставило за цел да предопредели къде ще бъдат насочени европейските пари. Затова той е предпочел вместо да излезе само със становище по плана, да предложи сама няколко готови проекта.

Замисълът на предложението от Радев Национален център за наблюдение, контрол и управление е да разкрива незаконно строителство, незаконно изсичане на гори и други.

Втори проект на президента е основаването на Мултифункционален младежки образователен комплекс за наука и иновация. Идеята за него е в съавторство с Асоциацията на българските олимпийски отбори по природни науки. В комплекса ще се осигурява безплатно обучение на млади таланти в областта на природните науки, високи технологии, роботика; подготовка на участниците в международните олимпиади и научни състезания; място за развитие на стратегически технологии и иновации на бъдещето, където ще се срещат образованието, науката и бизнеса.

„Планът не трябва да се превръща в поредното средство за усвояване на финанси чрез саниране, строителство и покупки. Този план е огромна възможност за модернизацията на България, за преодоляването на стратегически за България предизвикателства”, изтъкна Радев. По думите му, колкото и пари, и усилия да се вложат, от това няма да има полза за българските граждани, докато „не се смени моделът на управление, докато не засилим гражданския контрол върху работата на правителството, докато не укрепим държавността и не пресечем злоупотребите с национални и европейски средства”, каза Радев.

„Ако искаме този подход да успее трябва да имаме ясни принципи и цели, които да водят към ефективно и ефикасно използване на финансовите инструменти. Ако природата, въздухът и водата са грижа на правителството, ако искаме да обуздаем строителството по дюни и планини, ако искаме да обуздаем варварската сеч – не само правителството, а и гражданското общество трябва да имат технологични инструменти за наблюдение, смята президентът.

✓ **Борисов: Бизнесът може да отлага лихви или главници по кредитите в следващите месеци**

Българският бизнес ще може да отлага плащането на лихви или главници по кредитите в следващите месеци. Това обяви премиерът Бойко Борисов на работно съвещание в Министерския съвет с членове на правителството.

"Положихме много усилия и за радост колегите от Европейския банков орган разрешиха българският бизнес да ползва този мораториум и да отложим плащането на лихви или главници по кредитите в следващите месеци, докато трае пандемията", поясни Борисов.

Министърът на икономиката Лъчезар Борисов потвърди, че това е важна и очаквана мярка от бизнеса. "При предишния път бизнесът разсрочи над 9 млрд. лв. свои кредити. Считаю, че това е една от най-силните икономически мерки. Благодаря на колегите от БНБ, които бяха в комуникация с Европейския банков орган и се стигна до това решение. Към момента очакваме насоки съответните документи от Асоциацията на търговските банки, които да бъдат предоставени в БНБ за одобрение", заяви още министърът на икономиката.

"Изключително много нараства доверието на световните и европейските финансови институции по отношение на България. Тази година се случиха няколко неща, които за нас са чест и гордост, че се постигнаха. Страната ни изпълнява ускорено всички мерки, поети като ангажимент, за да може по-бързо да се осъществи конвергенцията и да влезем в Евроразоната", обясни министърът на финансите Кирил Ананиев.

Той изтъкна, че България прави най-добрата емисия на дълг за тази година. "2,5 млрд. взехме заем при най-ниските нива на обслужване на дълга и това се призна от всички международни финансови институции. Освен че влязохме в ERM II, знаете, че станавме член и на Банковия съюз - това също е едно голямо признание за България. И не на последно място, ние участваме редовно в заседанията на Еврогрупата. Нашето мнение се чува от държавите членки на еврозоната - на всяко едно заседание на Еврогрупата присъства и министърът на финансите на Република България", каза още Ананиев.

Министърът на икономиката докладва на премиера и останалите членове на правителството за напредъка по отношение на мярката за ликвидност на засегнатите сектори от противоепидемичните мерки, която се изпълнява с помощта на НАП. "Мярката е изключително бърза, кандидатства се в рамките на седмица и в кратки срокове средствата трябва да стигнат до бизнеса. отложената за кратко мярка за т.нар. големи малки компании с оборот над 500 000 лв. отново ще продължи и скоро ще бъде отворена", добави министър Борисов.

От своя страна вицепремиерът Томислав Дончев напомни, че тази вид подкрепа е с европейски средства и добави, че ще бъде осъществена чрез системата ИСУН, като целта е процедурата да бъде максимално олекотена и подкрепата да стигне бързо до компаниите, засегнати от ограничителните мерки заради пандемията. Той напомни, че чрез Европейския социален фонд се оказва подкрепа и за заетите.

"От началото на следващата година ще се продължи и с други мерки за активна подкрепа. Това не е причина ние да изоставяме основните си приоритети, ще продължим с инвестиционни мерки, които подпомагат компаниите да си подобряват материалната база, машинното оборудване. Още от началото на следващата година ще се въведат мерки в подкрепа на иновациите и авангардните научни изследвания", заяви още Томислав Дончев.

✓ **Готов е планът за ваксиниране. Първи ще се имунизират медиците и хората над 70 години**

Готов е Националният план за ваксиниране срещу COVID-19. Вчера той беше представен на премиера Бойко Борисов от министъра на здравеопазването проф. Костадин Ангелов и главния държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев, а днес ще трябва да бъде одобрен от Министерския съвет, заедно със състава на Националния ваксинационен щаб.

"Планът реално е готов към момента, имаме готовност да посрещнем и още утре, ако дойдат ваксините. Определени са и групите, с които ще започне ваксинацията - първи са лекарите, сестрите, санитарите, служители на МВР, които също са на първа линия, следват ги хората над 70-годишна възраст", обясни председателят на Националния ваксинационен щаб проф. Красимир Гигов.

По думите му, в плана детайлно ще бъдат описани всички параметри на дейността по имунизирването.

"Продължава работата по логистиката с осигуряването на хладилници, в които да се складира първите доставки ваксини, налагащи съхранение при ниски температури. Планът за имунизация срещу коронавируса е създаден на базата на опита на държави като Германия и доказани международни институции като СЗО", обясни здравният министър проф. Костадин Ангелов.

С цел застъпване на строга организация при ваксинацията, страната ще бъде разделена на 7 региона. "В тях ще бъдат разположени отговорни Регионални здравни инспекции, които отговарят за съответния регион с ясно разписани логистични връзки между съответните РЗИ-та в този регион. Организиран се и мобилни екипи, които ще достигат до местата, където е необходимо, да се имунизират голяма група българи като например в домовете за възрастни хора и училища", отбеляза министър Ангелов.

От своя страна премиерът Борисов отбеляза, че в момента, в който дойде първата ваксина, държавата ще е готова на всеки българин, който поиска, да му бъде поставена доброволно и напълно безплатно. Това гарантира и синхронът в общата работа между Националния оперативен щаб и ваксинационния щаб.

"Всички държави членки заедно инвестирахме в създаването на седем ваксини. Те ще дойдат по различно време, а всяка от тях има своята уникалност. Това е добре, защото когато бъдат доставени у нас, българските граждани ще са

достатъчно информирани коя ваксина биха предпочели да си сложат", категоричен е министър-председателят Бойко Борисов.

В момента се обсъжда на експертно ниво България да участва и в поръчка за доставка на осма ваксина, която ще е на пазара в края на 2021.

В рамките на съвещанието на премиера Борисов е било докладвано още за строгата организация по снабдяването на здравната система с лични предпазни средства, с дезинфектанти и осигуряване на всички необходими медикаменти за лечението на коронавируса.

Министър-председателят Бойко Борисов е изискал да продължи доставката на необходимите количества спасителни медикаменти срещу новия вирус, включително с ремдесивир. Премиерът е изтъкнал, че лекарственият препарат е абсолютно безплатен за всеки български гражданин. Правителството е осигурило над 17 000 допълнителни опаковки на стойност близо 15 милиона лева.

"Така всеки доктор, който предприше ремдесивир, до пациента му ще достигат колкото флакони са нужни", категоричен е Борисов, който отбеляза колко важна за битката с COVID-19 е направената вчера доставка от над 300 000 дози нискомолекулярен хепарин, който гарантира успешната терапия на заболелите.

✓ Висшите магистрати да избират кой може да разследва главния прокурор, предлагат управляващите

До 3 месеца Висшият съдебен съвет да избере прокурор, който да може да разследва главния прокурор. Тази законодателна инициатива предлагат от ГЕРБ и "Обединените патриоти" като конкретните предложения по нея за промени в Наказателно-процесуалния кодекс и в Закона за съдебната власт ще бъдат внесени в парламента, обявиха на брифинг Десислава Атанасова и Красимир Ципов от ГЕРБ.

Законодателната инициатива цели да отговори на препоръките на Венецианската комисия, на Европейската комисия и да се съобрази с тълкувателно решение на Конституционния съд във връзка със законопроекта на Министерския съвет от края на миналата година по същата тема.

Новото предложение предвижда правото да предлагат такъв прокурор да имат минимум 6 членове на прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет. Кандидатите трябва да имат най-малко 12 години стаж като магистрати във върховните съдилища, придобит статут на несменяемост, наличие на високи професионални, нравствени и морални качества, както и да нямат дисциплинарни наказания през последните две години. Изборът на въпросния прокурор ще се извършва от Пленума на ВСС с обикновено мнозинство.

"Делата за престъпления, извършени от главния прокурор, ще бъдат подсъдни на Специализирания наказателен съд. Законопроектът на Министерския съвет предвиждаше за прокурор, разследващ главния прокурор, да бъде предлаган завеждащият Инспектората към Върховната касационна прокуратура и да бъде избран от Прокурорската колегия на ВСС", посочи Красимир Ципов.

Процедурата за предложения за прокурор, разследващ главния прокурор, следва да започне в едномесечен срок след приемане на законодателните промени от парламента. В срок до три месеца ВСС трябва да избере този прокурор.

Новото законодателно предложение ще бъде изпратено на Венецианската комисия за становище с молба да се произнесат в кратък срок, уточниха депутатите.

✓ НАП ще признава за фирмен разход тестването за covid

Националната агенция за приходите ще признава тестовете за Covid-19 за разход на компаниите, съобщи приходната агенция.

Тъй като работодателите са задължени да осигурят здравословни и безопасни условия на труд, Националната агенция за приходите издаде указание, според което PCR и други тестове – например антигенни, за Covid-19 могат да бъдат признати на работодателите за разход.

От приходната агенция допълват, че трябва да са спазени изискванията за документална обосноваемост и да бъдат представен първичен счетоводен документ по смисъла на Закона за счетоводството, отразяващ вярно стопанската операция.

Указанието на приходната агенция се позовава на различни членове от Кодекса на труда и Закона за здравето, в които са описани ангажиментите на работодателите по осигуряване на здравословна среда и контрол на риска – в случая заболяемост от коронавируса.

✓ ЕК завежда дело срещу България за мръсния въздух. Изпраща и други предупреждения

Европейската комисия обяви свое решение вчера да предяви иск пред Съда на ЕС срещу България, защото нашата страна не е осигурила цялостно изпълнение на решението на Европейския съд от 5 април 2017 година.

Със съдебното решение тогава бе установено, че България не е изпълнила задълженията си по европейското законодателство за качеството на атмосферния въздух. В страната постоянно не са били спазвани пределно допустимите стойности за прахови частици (ПЧ10) и не са били предприети подходящи мерки за съкращаване на времето на превишаванията, се посочва в съобщението на комисията.

Искът може да доведе до налагането на глоби за времето от първото съдебно решение и за времето от второто решение до осигуряването на цялостно изпълнение на изискванията, уточнява ЕК. За да изпълни решението, от българската страна се очакваше да приеме и приложи мерки. Представените от нашата страна данни за 2015-2019 г. потвърждават, че установеното от съда постоянно неспазване продължава, се отбелязва в съобщението.

Повече от три години след решението България все още не е осигурила спазване на определените по европейските правила пределно допустими стойности във всички зони за следене на качеството на въздуха. Постигнатите досега

резултати са незадоволителни, тъй като България все още не е започнала действително да прилага мерки по места, с които да се осигури спазването на пределно допустимите стойности. България е съобщила, че повечето мерки се подготвят или предстои да влязат в сила през 2024 година.

В България се наблюдават някои от най-големите превишения в ЕС на годишните и на дневните пределно допустими стойности за ПЧ10, с произтичащите от това опасности за здравето. Особено големи са превишенията при дневните пределно допустими стойности - те са отбелязани в 90 дни годишно, т.е. над 2,5 пъти повече от разрешеното съгласно правилата, пояснява комисията.

От ЕК също така уточняват, че изпращат последно предупреждение на България заради постоянни слабости при прилагането на европейското законодателство за опазване на природата. Една от сериозните критики тук е, че въздействието от съществуващи и одобрени планове в зони по "Натура 2000" постоянно не е било отчитано в страната ни и е разрешено извършването на множество промени, "пораждащи заплахата за постигането на целите за опазване на природата".

ЕК започна наказателна процедура срещу нашата страна по този въпрос преди две години. Нови жалби и проверка на разрешения, дадени в зони по "Натура 2000" през 2019-2020 г., показват, че този проблем все още съществува и продължава издаването на разрешения за проекти въз основа на недостатъчни оценки или дори при липсата на подходящи оценки. България разполага с два месеца, за да отстрани нарушението, иначе комисията може да отнесе въпроса до Съда на ЕС, се посочва в съобщението.

Още няколко забележки и предупреждения към страната ни отправя вчера Брюксел.

За правилата за запасите от петрол

ЕК ще изпрати уведомително писмо на България с искане за пълно прилагане на европейското законодателство за запасите от петрол. Същата процедура ще бъде приложена и спрямо Чехия и Румъния. Правилата предвиждат държавите да поддържат минимални запаси от суров петрол и/или петролни продукти в количество, съответстващо поне на по-голямата от двете величини - 90 дни среднодневен нетен внос или 61 дни среднодневно вътрешно потребление. Държавите трябваше да въведат правилата в националното законодателство до 31 декември 2012 г., се посочва в съобщението. Комисията е установила, че тези три държави многократно не са изпълнявали задължението за поддържане на минимални запаси от суров петрол, някои от тях от януари 2013 г. насам, се допълва в съобщението. Според ЕК установените недостатъчни запаси не се дължат на извънредни обстоятелства, а представляват неизпълнение на правилата. Посочените държави разполагат с два месеца, за да отговорят на доводите на ЕК, иначе комисията може да продължи с наказателната процедура.

За безопасното пътуване през тунелите

ЕК излиза с решение да изпрати мотивирани становища до Белгия, България, Хърватия, Италия и Испания заради неспазване на всички изисквания на правилата за мерки за безопасност на пътните тунели с дължина над 500 метра. Посочените държави не са приели всички необходими мерки за да въвеждат на най-високите изисквания за безопасност в тази област. Днешните становища са поредна част от предприетата от ЕК наказателна процедура миналата година, се уточнява в съобщението. Според комисията получените досега отговори не са достатъчни. Държавите разполагат с два месеца, за да съобщят на ЕК за предприетите мерки, а след това комисията може да предяви иск пред Съда на ЕС, пише още в съобщението.

Забележка и по прилагането на част от правилата за пътувания

Брюксел ще изпрати мотивирани становища на България, Хърватия, Латвия и Словения заради това, че не прилагат правилата на ЕС за предоставяне на информационни услуги за "мултимодални пътувания". Пътниците в Европа често не разполагат с достатъчно данни за пътувания "от врата до врата", пише в съобщение на комисията. От държавите от ЕС се изисква да създадат национални точки за достъп до данни в подкрепа на информационните услуги за "мултимодални пътувания". Това ще помогне на пътуващите да получат общ поглед върху всички възможности за пътуване, пояснява ЕК. Четирите държави разполагат с два месеца, за да отговорят на мотивираното становище. След това комисията може да предяви иск пред Съда на ЕС, се отбелязва в съобщението.

✓ Нови ограничения за празниците в няколко страни в Европа

Броени дни преди началото на коледните и новогодишните празници, няколко държави в Европа предприеха допълнителни рестриктивни мерки с цел ограничаване на разпространението на коронавируса.

Франция обяви, че ще спре ски лифтовете и ще прави проверки на случаен принцип по границите си. Причината - между алпийските държави се води спор дали зимните курортите трябва да бъдат затворени, за да се предотврати разпространението на коронавируса сред туристите. Германия, Италия, Франция настояват курортите да заработят чак след Нова година - от 10 януари например, докато Австрия, Швейцария, Испания не искат изобщо да затварят. Проблемът естествено не е само до удоволствието от ските за туристите, а до хилядите застрашени работни места и загубите за бизнеса и курортите.

"Целта е да не се допусне френски граждани да се заразят. Това ще стане като бъдат въведени проверки на случаен принцип на границите", обясни френският премиер Жан Кастекс пред телевизия Бе Еф Ем.

В последните седмици **Италия** съобщава за повече смъртни случаи, свързани с коронавируса, от всяка друга европейска страна, и макар увеличаването на новите случаи и на хоспитализациите да се забавя, правителството се тревожи от събиранията по Коледа. Ето защо зам.-министърът на здравеопазването Сандра Дзампа обяви, че обичайните църковни литургии в полунощ на Бъдни вечер ще бъдат преместени за по-ранен час, така че да приключат около 20:30 часа и вярващите да могат да се приберат по домовете си преди вечерния час в 22:00 часа.

Освен това италианците не бива да канят в дома си на Коледа хора, което не са членове на семейството им. От 20 декември хората ще могат да пътуват извън района си единствено по неотложни причини, например за да се погрижат за самотен родител. А правителството вече съобщи, че ски курортите ще бъдат затворени по време на коледно-новогодишните празници.

За Коледа и Нова година в едно домакинство в **Испания** не могат да се събират повече от десет души. Това решение беше взето от испанското правителство и регионалните власти и обявено от министъра на здравеопазването Салвадор Иля.

Решението е смекчение на действащите към настоящия момент в Испания правила, съгласно които в едно домакинство могат да се събират най-много шестима души. Вечерният час на 24 и на 31 декември ще започва в 01:30 ч. след полунощ, а не както е сега в 23:00 ч.

Въпреки тези смекчения пътуванията на хора между различните региони в Испания ще продължи да бъде забранено, като ще има някои изключения в периода от 23 декември до 6 януари.

Германия ще удължи срока на въведените заради новия коронавирус ограничителни мерки до 10 януари, съобщи канцлерът на страната Ангела Меркел. Провинциите ще удължат срока на мерките от 20 декември до 10 януари.

"Още през ноември казахме, че мерките ще останат в сила, ако няма съществени изменения в ситуацията с коронавируса. Ако положението със случаите на заразяване продължи да се развива като сега, ще се срещнем още веднъж на 4 януари", каза Меркел след разговори с ръководителите на германските провинции. Меркел заяви още, че не може да каже кога ЕС ще разреши ваксина срещу новия коронавирус - дали това ще стане преди Коледа или веднага след това.

Сърбия също е пред затягане на мерките. Очаква се правителството да гласува новите мерки срещу разпространението на COVID-19, предложени от кризисния щаб. Една от тях предвижда заведенийта за хранене и фирмите за услуги да работят само до 17:00 ч. в работни дни, а през почивните да бъдат затворени.

Предложението на кризисния щаб е магазините за хранителни стоки да работят всеки ден, включително през почивните дни, до 21:00 ч.

Няма да имат ограничения за работното време на аптеките, бензиностанциите и доставчиците за храна. Театрите и кината ще бъдат отворени всеки ден до 17:00 ч. Ресторантите, кафенетата, нощните клубове, търговските центрове, игротеките, козметичните и фризьорските салони, фитнесите, спа центровете и басейните ще могат да работят само в делнични дни до 17:00 ч., а през почивните дни ще бъдат затворени. Очаква се новите мерки да влязат в сила от 4 декември.

Турция забрани гостуванията по домовете за семейни празници, помени, поднасяне на съболезнования или други поводи като част от мерките срещу разпространението на коронавируса. Домоуправителите или отговорните за жилищата лица трябва да съобщават на полицията, ако забележат гостуване на външни лица. При установяване на такива случаи полицията ще налага глоби в размер на 3150 турски лири /330 евро/, както на домакините, така и на гостите.

Вестник "Миллиет" цитира експерт от Съвета за обществени науки към здравното министерство, който заяви, че е възможно да бъде наложена забрана на гражданите за излизане навън около Нова година /в дните от четвъртък до неделя, т.е. между 31 декември и 3 януари/, както и за събирания в къщите. Подобна опция е била обсъждана и на последното заседание на правителството по мерките за борбата срещу коронавируса, съобщават източници.

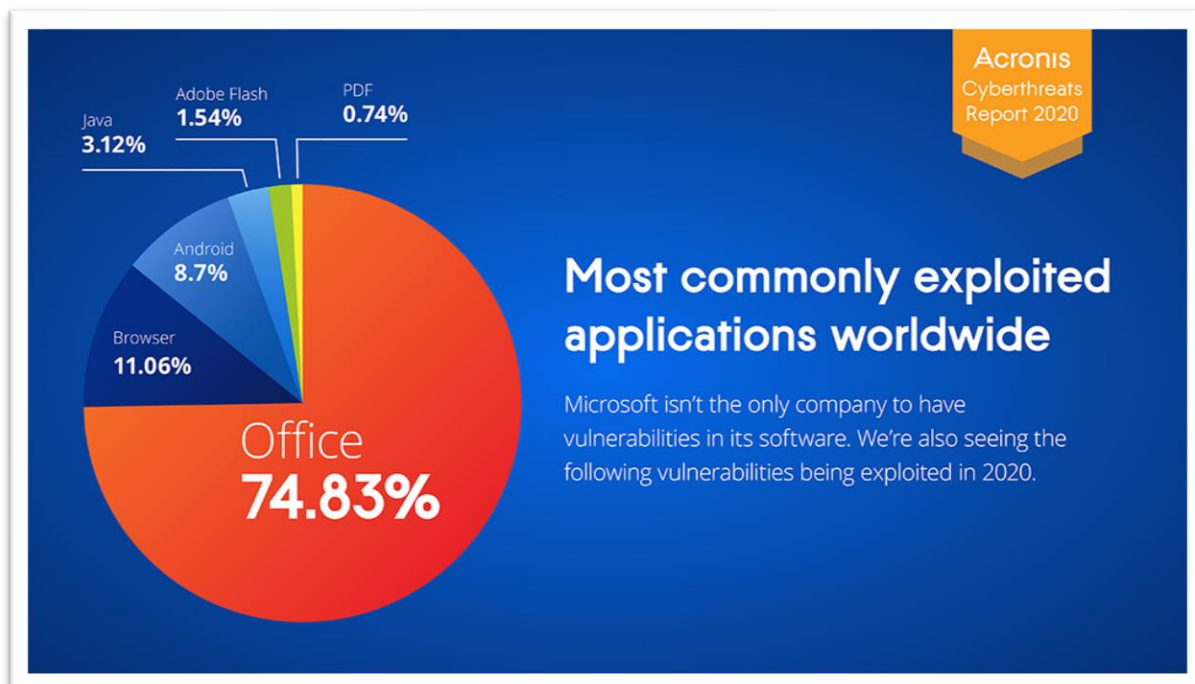
Междувременно, стана ясно, че **Гърция** удължава локдауна с още една седмица до 14 декември. Новината съобщи говорителят на правителството Стелиос Пекас, цитиран от "Катимерини".

По изключение от 7 декември ще бъде разрешено функционирането на търговски обекти за сезонни коледни стоки, както и продажбата на тези артикули в супермаркетите. Подробностите за работното време и начина на работа на тези магазини ще бъдат съобщени утре от компетентния отговорник по търговията и защитата на потребителите Панайотис Стамбулидис.

Източници: БТА, БНТ, БНР, Ройтерс, в. "Миллиет", в. "Катимерини".

✓ 2021 г. ще бъде „година на изнудването“, предупреди глобален лидер в киберзащитата

Все по-често и повече случаи на агресивна киберпрестъпност през следващата година прогнозира глобалният лидер в [киберзащитата Acronis](#). Компанията публикува своя доклад Acronis Cyberthreats Report, който представлява задълбочен преглед на текущия пейзаж на киберзаплахите и прогнози за 2021 година. Очакванията за засилване на вълната от киберпрестъпност се основават най-вече на наблюдения, че престъпниците насочват атаките си от криптиране на данни към дефилтация на данни.

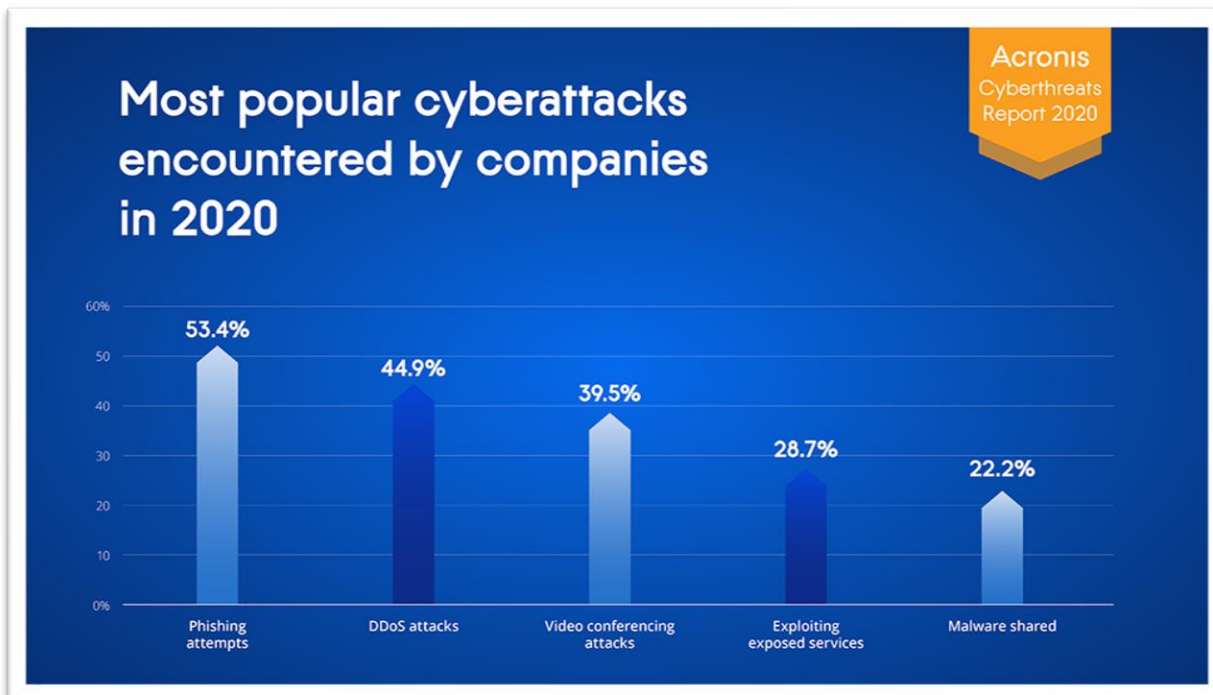

Рансъмуерът продължава да бъде водещата заплаха през 2020. Докладът посочва нарастващата тенденция за киберпрестъпници, които се опитват да увеличат максимално финансовата си печалба. Събирайки откупи за декриптиране на заразени данни, те крадат патентовани, а понякога и “неудобни” данни, преди да ги криптират. След това заплахват собствениците им да ги пуснат публично, ако жертвата не плати.

Анализаторите на Acronis откриха доказателства, че данните на над 1000 компании в световен мащаб са изтекли след атака на рансъмуер през 2020 г. - тенденция, която се очаква да се ускори през следващата година, изпреварвайки криптирането като основна тактика на престъпниците.

“Повече от която и да било година, 2020 постави огромен брой предизвикателства пред ИТ специалистите, организациите и доставчиците на услуги, които ги подкрепят,” отбеляза Станислав Протасов, съосновател на Acronis и президент по технологиите. “Това, което видяхме, е колко бързо лошите актьори адаптират своите атаки към новия ИТ пейзаж. Анализирахме активностите, атаките и тенденциите, които открихме, и ясно представихме констатациите си, като се надяваме да дадем възможност на нашите партньори и да помогнем на ИТ общността като цяло да се подготви за заплахите на хоризонта.”

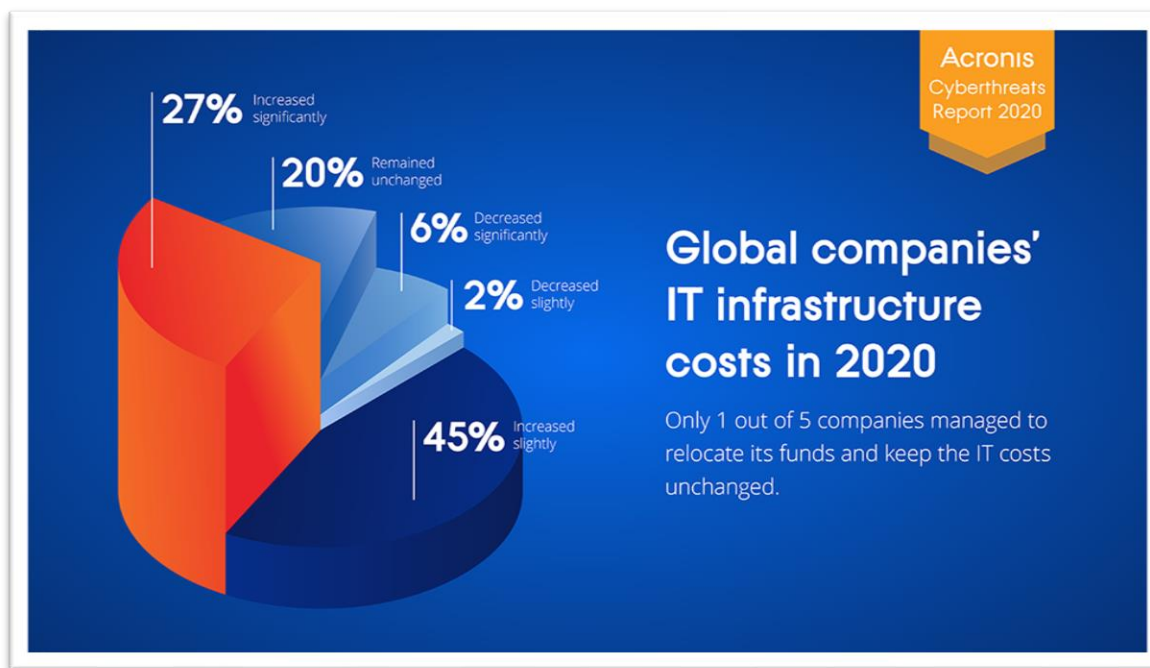

Другите забележителни констатации в доклада са:

- Атаките срещу служителите, които работят дистанционно, ще се увеличат. Докато 31% от глобалните компании отчитат ежедневни кибератаки през 2020 г., прогнозира се, че честотата на атаките, насочени към дистанционно работещите им служители, ще се увеличи през 2021 г., тъй като защитата на системите извън корпоративната мрежа е по-лесно компрометирана, което дава на престъпниците по-лесен достъп до данните на тази организация.
- Рансъмуерът ще търси нови жертви, ще стане по-автоматизиран. Кибератаките чрез рансъмуер ще се съсредоточат върху цели, които осигуряват по-голяма възвръщаемост за усилията на киберпрестъпниците. Навлизането в една мрежа за кражба на данни от няколко компании е по-изгодно от атакуването на отделни организации. Така че, докато се насочват към малкият бизнес, облачните среди и организациите, както и доставчиците на управлявани услуги, ще станат по-ценени цели, тъй като техните системи могат да предоставят достъп до данните на множество клиенти.
- Традиционните решения се борят да не изостават. Блокирането на новия малуер направи традиционните антималууерни решения остарели, тъй като те не могат да се справят с повишената сложност и честота на новите заплахи. Средната продължителност на живота на малуера през 2020 г. е само 3,4 дни. Тъй като нападателите продължават да използват автоматизация, броят на малуера ще продължи да се увеличава. Организациите ще трябва да намерят нови подходи за защита, които са гъвкави и предназначени да изпреварят новите заплахи. Обикновените самостоятелни решения за сигурност и бекъп вече няма да са достатъчни.

“Що се отнася до съществуващите решения и стратегии, настоящите тенденции в кибератаките показват, че традиционната киберсигурност се проваля - обикновено поради слабите технологии и човешките грешки, като и двете могат да бъдат избегнати,” добавя Candid Wüest, Вицепрезидент по изследвания за киберзащита в Acronis и съавтор на доклада. “Точно както киберпрестъпниците развиват своите атаки, организацията трябва да подобри своята защита и сигурност. Цялостните решения за киберзащита предлагат интеграция и автоматизация, които премахват сложността, оптимизират производителността и рационализират възстановяването, когато успешната атака неизбежно се случи.” Acronis е новатор в киберзащитата, която представлява интеграция на защитата на данните, киберсигурността и управлението на крайните точки. За да защитят всички данни, приложения и системи, решенията на Acronis са предназначени да адресират Петте вектора на киберзащитата – безопасност, достъпност, поверителност, автентичност и сигурност (SAPAS).

Докладът се основава на проучване на данни за атаки и заплахи, събрани от глобалната мрежа на компанията Acronis от оперативните центрове за киберзащита (CPOC), които наблюдават и изследват киберзаплахите 24/7. Данните за малуера бяха събрани от над 100 000 уникални крайни точки по цял свят, работещи с Acronis Cyber Protect, която стартира през май 2020 г., и обхваща атаки, насочени към крайните точки, открити между юни и октомври.

Пълният доклад предоставя задълбочена представа за най-добрите тенденции за сигурност/заплаха, които CPOC са наблюдавали през 2020 г., преглед на малуер семействата и свързаните с тях статистически данни, задълбочено потапяне в най-опасните групи на рансъмуера, уязвимостите, които допринасят за успешните атаки, и пълна прогноза за сигурност и препоръки на Acronis за 2021 г.

✓ Доларът стремглаво губи позиции спрямо основните си конкуренти

Щатският долар се е насочил към дъното на декемврийската класация на международните валути. През последната седмица еврото, австралийският долар, канадският долар и корейският вон записаха най-високите си нива спрямо зелените пари от поне две години, докато швейцарският франк регистрира най-силното си представяне от 2015 г. насам. Дори британският паунд, който е подвластен на несигурността около преговорите за Брекзит, е близо до едногодишен връх спрямо щатския долар.

На фона на нарастващия оптимизъм около преговорите за нов пакет от икономически стимули в САЩ, надеждите за скорошно масовото въвеждане на коронавирусна ваксина и бързото икономическо възстановяване на Китай търсенето на световната резервна валута намалява. Някои анализатори на Уолстрийт предупреждават, че поетият от Федералният резерв на САЩ ангажимент за поддържане на ниски лихви в идните години може да доведе до мечи цикъл за долара.

„Едно плавно разпространение на ваксини може скоро да промени правилата на играта“, тъй като то може да ускори възстановяването на икономическия растеж и да затвърди слабостта на долара, коментира Кристофър Уон, старши валутен стратег на Malayan Banking Bhd.

В 7 от първите 11 месеца на годината щатският долар е поевтинял спрямо всичките си водещи конкуренти, сочат данни на индекса Bloomberg Dollar Spot. Зелените пари са поевтинели с близо 8% спрямо швейцарския франк и с 4% спрямо японската йена за 2020 г. – две валути, които традиционно са считани за убежища. Този резултат подчертава ефектите от безпрецедентните стимули на Фед.

Председателят на Федералният резерв на САЩ Джером Пауъл заяви в сряда, че Фед ще запази лихвите ниски, докато икономиката не демонстрира ясно, че е „прескочила опасността“ от пандемията. По време на световната финансова криза, когато Фед приложи количествени облекчения, доларът премина през период на подобен спад.

Ето някои ключови резултати от тази седмица:

Еврото премина психологическия праг от 1,2 долара. Валутата достигна равнище от 1,2139 долара в четвъртък, което представлява най-доброто ѝ представяне от април 2018 г. насам.

Канадският долар поскъпна достигна най-високото си ниво спрямо зелените пари от октомври 2018 г., като един щатски долар се търгува за 1,2097 канадски.

Австралийският долар също записа двугодишен връх, поскъпвайки до 0,74 щатски долара.

Швейцарският франк достигна най-високото си равнище спрямо щатския долар от януари 2015 г.

Корейски вон поскъпна до 1096,13 вона за долар – най-високото равнище от юни 2018 г.

От швейцарската банка Credit Suisse прогнозира, че евро може да поскъпне до 1,25 долара до края на 2021 г. Morgan Stanley и Citigroup Inc. Също очакват доларът да продължи да отслабва.

✓ Спад на борсите в Европа след рязкото свиване на бизнес активността в Еврозоната

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа регистрираха понижения в ранната търговия в четвъртък на фона на рязкото свиване на бизнес активността в Еврозоната, предаде Ройтерс. Във фокуса на инвеститорите остават и преговорите за търговско с-поразумение след Брекзит.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете спад от 1,29 пункта, или 0,33%, до 390,4 пункта, воден от понижението на банковият индекс SX7P с 0,27%. Бенчмаркът е възстановил около 45% от стойността, изгубена при разпродажбите през март, но остава на 10% под рекордното си ниво от началото на годината.

Немският показател DAX се понижи със 75,74 пункта, или 0,57 пункта, до 13 237,5 пункта. Френският измерител CAC 40 изтри 26,03 пункта от стойността си, или 0,47%, достигайки ниво от 5 556,98 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 записа спад от 7,33 пункта, или 0,11%, до 6 456,06 пункта. В предната сесия измерителят нарасна с над 1% , след като Великобритания стана първата страна, одобрила ваксината на Pfizer и BioNtech, а здравният министър на страната съобщи, че ваксинацията ще започне през следващата седмица.

Според проучването на IHS Markit, индексът PMI, измерващ общата бизнес активност в Еврозоната, се е сринал до 45,3 пункта през ноември от 50 пункта през октомври. Това е най-ниското ниво на показателя от месец май насам. Границата от 50 пункта разделя свиването от растежа. Този резултат се дължи до голяма степен на падането на индексът PMI във водеща за региона на единната валута сферата на услугите до 41,7 пункта през ноември от 46,9 пункта през октомври.

Междувременно политическият редактор на Би Би Си Лора Куенсберг заяви, че Великобритания и Европейският съюз може да са постигнали достатъчен напредък в преговорите си, за да договорят сделка в рамките на следващите няколко дни. Европейски дипломати заявиха днес, че сделката може да бъде готова още утре.

„Смятаме, че в последният момент ще бъде постигнато някакво споразумение, макар и то да е ограничено“, коментира Тийве Мевисен от Rabobank

Нов рекорд за S&P 500

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха смесени резултати в сряда, като широкият измерител S&P 500 завърши сесията с нов исторически връх на фона на преговорите за нов пакет от икономически стимули в САЩ, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones напредна с 59,87 пункта, или 0,2%, до 29 883,79 пункта. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете ръст от 6,56 пункта, или 0,18%, до 3 669,01 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 5,74 пункта, или 0,05%, до 12 349,37 пункта, след като в предходната сесия достигна рекордно равнище.

S&P 500 бе подкрепен от секторите на енергетиката и финансите, които регистрираха ръст от съответно 3,2% и 1,1%. За печалбите на Dow допринесе Boeing чиито акции поскъпнаха с 5,09%. Повишението на бенчмарка обаче бе ограничено от поевтиняването на книгата на Salesforce с 8,93%, след като софтуерната компания съобщи, че ще придобие платформата за бизнес комуникация Slack за 27,7 млрд. долара.

Председателят на камарата на представителите Нанси Пелоси и лидерът на демократите в Сената Чък Шумър заявиха излязоха със съвместно изявление, че двупартийното предложение за нов пакет от стимули трябва да служи като „база за непосредствени двупартийни, двукамерни преговори“. Вчера лидерът на републиканците в Сената Мич Макконъл обаче не подкрепи двупартийния план за икономически стимули в размер на 908 млрд. долара, като заяви, че предпочита да приеме „законопроект за целенасочена помощ“.

„Потенциалът за приемането на фискални стимули наистина се увеличава, но всеки пакет, който ще бъде разгледан, вероятно ще е значително по-малък от 1 трлн. долара – сума, за която се говореше преди изборите“, коментира Юсеф Абаси, пазарен стратег в StoneX

В началото на седмицата пазарите изпратиха един от най-добрите си месеци от над 30 десетилетия През ноември Dow напредва с 11,8%, регистрирайки най-доброто си месечно представяне от януари 1987 г. на фона на окуражителните новини за напредъка в разработката на ваксини срещу COVID-19. За месеца S&P 500 и Nasdaq се повишиха съответно с 10,8% и 11,8%, като това бе най-доброто им месечно представяне от април.

Въпреки позитивните новини около ваксините, председателят на Федералният резерв на САЩ Джером Пауъл определи икономическите перспективи като „изключително несигурно“ по време на редовното си изслушване пред Конгреса.

Междувременно докладът на ADP за пазара на труда показа, че американските работодатели са прибавили 307 000 нови работни места през ноември. Икономистите, анкетирани от Dow Jones, очакваха ръст от 475 000 работни места. Това е най-ниското ниво от месец юли насам.

Ръст в Азия

Акциите на борсите в Азиатско-тихоокеанския регион се търгуваха предимно с повишения на фона на данните за активността в китайския сектор на услугите, предаде Си Ен Би Си.

Според проучването на Caixin/Markit, PMI индексът в сектора на услугите се е повишил до 57,8 пункта през ноември от 56,7 пункта през октомври. По-рано тази седмица PMI индексът на Националното статистическо бюро на Китай за сектора на услугите показва повишение до 56,4 пункта от 56,2 пункта през предходния месец.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 7,24 пункта, или 0,21%, до 3 442,14 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 0,13 пункта, или 0,01%, до 2 290,33 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng се повиши със 195,92 пункта, или 0,74%, до 26 728,5 пункта.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 8,39 пункта, или 0,03%, до 26 809,37 пункта.

Южнокорейският индекс Kospi регистрира ръст от 20,32 пункта, или 0,76%, до 2 696,22 пункта.

В Австралия измерителят ASX 200 напредна с 25,1 пункта, или 0,38%, до 6 615,3 пункта.

У нас

Повечето индекси на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха предимно понижения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете спад от 0,27 пункта, или 0,06%, до 427,01 пункта. BGBX40 се понижи с 0,4 пункта, или 0,04%, до 98,19 пункта. BGTR30 изтри 0,42 пункта от стойността си, или 0,09%, достигайки ниво от 488,55 пункта. BGREIT напредна със 135,19 пункта, или 0,24%, до 135,19 пункта.

[Cross.bg](#)

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизите

БНТ, „Денят започва“

- Каква цена на водата ще плащаме и колко са течовете в системата - позицията на КЕВР
- Мръсният въздух отново на дневен ред - какви са необходимите мерки, за да изпълним европейските изисквания?
- Covid-19 през погледа на личните лекари - как се разви доболничната помощ от началото на пандемията досега?
- Политически решения по време на криза - какви са плановете на институциите?
- Компромисно решение за „Съборна“ - какво е бъдещето на софийската улица?

Нова телевизия, „Здравей България“

- Ексклузивно: Боксърът Кубрат Пулев преди мача за световната титла с Антъни Джошуа.
- Ще бъде ли спасен бизнесът от фалити с мерките на държавата?
- Имуностимулантите и COVID-19 - кога безконтролният им прием може да се окаже фатален. Разговор с имунолога проф. Доброслав Кюркчиев.
- Актьорите Калин Врачански и Владимир Михайлов за финала на хитовия сериал „Братя“.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - 1,2 млн. първи на ваксина по новия план - хората над 70 г., медиците и полицаи
- в. Монитор - Вода колкото яз. "Искър" се губи по тръбите
- в. Монитор - Имунизират ни на 7 района, участваме в покупката и на осма ваксина
- в. Телеграф - МАНИКЮРЪТ И ФИТНЕСЪТ ИДВАТ ВКЪЩИ
- в. Труд - БАНКИ ВДИГАТ ТАКСИТЕ ЗА УСЛУГИ НА ЖИВО

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Спецпрокурор да разследва главния, искат управляващите
- в. 24 часа - Дания и Нидерландия подкрепят ветото на София към Скопие
- в. 24 часа - Вносителите: 10 хил. лева бонус при купуване на нова кола, ако върнеш старата
- в. 24 часа - Общината вече е СМАРТ - предлага 137 електронни услуги
- в. Монитор - Вдигат на 6900 лева лимита на безлихвените заеми
- в. Телеграф - БРЮКСЕЛ НИ СЪДИ ЗАРАДИ МРЪСНИЯ ВЪЗДУХ
- в. Телеграф - ПИЯН ШОФЬОР БЛЪСНА ПАТРУЛКА, УБИ ПОЛИЦАЙ
- в. Телеграф - ДЕЛОТО ЗА ХИТРИНО ТРЪГВА ПАК НА 25 ЯНУАРИ
- в. Труд - Сделките с имоти в София с 20% ръст
- в. Труд - Глоба до 11 000 лв., ако крием документи от НАП

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Харалан Александров, социален антрополог: Протестираме срещу корупцията, но закъсаме ли, звъним на влиятелни познати
- в. Монитор - Проф. Радостина Александрова, д-р по вирусология към БАН: COVID-19 е стабилен генетично и не затруднява създаването на ваксини
- в. Телеграф - Зорница Русинова, председател на Икономическия и социален съвет: 10 000 БЕБЕТА С БЕЗПЛАТНИ ПАМПЕРСИ
- в. Труд - Гинекологът проф. д-р Иван Козовски пред "Труд": COVID-19 може да увреди спермата на мъжа
- в. Сега - Предприемачите са бесни на държавата "спасител"

Водещи анализи

- в. 24 часа - Грешката на Нешка
- в. Монитор - До глезени в локвата и с противогаз

- в. Телеграф -ОЦЕЛЯВАТ НАЙ-ГЪВКАВИТЕ
- в. Труд - Машинното гласуване срещу демокрацията
- в. Сега - Борисов пак се вкара в предизборна криза
- в. Сега -На България е нужен ОФ срещу ГЕРБ
- в. Сега - Медицинските хеликоптери се използват само за политическо шоу
- в. Сега - Прокуратурата отчита грандиозни успехи с дела за подкуп от 5-10-50 лв.

✓ Предстоящи събития в страната на 04 декември

София

- От 09.00 часа ще се проведе редовно заседание на Народното събрание.
- От 10.00 ч. в Гранитната зала в Министерски съвет министърът на здравеопазването проф. Костадин Ангелов ще даде брифинг във връзка с разпространението на COVID-19 и ще представи Националния план за ваксиниране срещу коронавируса.
- От 09.00 ч. в храм "Преображение Господне" ще бъде отслужена Архиерейска света Литургия в прослава на великомъченица Варвара.
- От 11.00 ч. онлайн ще се проведе дискусия относно Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.
- От 17.00 ч. онлайн ще се проведе пресконференция на двамата съпредседатели на Съвместната мултидисциплинарна експертна комисия по историческите и образователни въпроси между България и Република Северна Македония проф. Ангел Димитров и проф. Драги Георгиев.

Асеновград.

- От 17.30 ч. на площад „Академик Николай Хайтов" ще бъдат запалени светлините на Коледната елха.

Кюстендил.

- От 18.00 ч. на пл. „Велбъжд" ще бъдат запалени светлините на коледната елха, без официална церемония, като събитието ще се излъчва онлайн.

Пловдив.

- От 11.00 ч. в сградата на бившия Дом за деца лишени от родителски грижи "Рада Киркович", ул. Димитър Дончев №11 /партер/, ще се проведе церемония „Официално откриване" на обект по проект „Създаване на дневен център за подкрепа на лица с увреждания, включително с тежки множествени увреждания в град Пловдив". След официалната церемония от 12.00 ч. ще се проведе заключителна пресконференция за отчитане на резултати и финал на проекта.

Разград.

- От 18.00 ч. пред Общината ще бъдат запалени светлините на Коледната елха.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.